

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til sundhedsministeren [om forbedrede forhold for døende].

Af Tove Videbæk (KRF), Ester Larsen (V), Henriette Kjær (KF), Birthe Skaarup (DF) og Yvonne Herløv Andersen (CD).

(Forespørgslen anmeldt 16/1 2001).

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Forhandling om redegørelse nr. R 7:

Forskningsministerens redegørelse af 14. december 2000 om Et net af muligheder – Netværksredegørelse 2000.

(Redegørelsen anmeldt 14/12 2000. Redegørelsen givet 14/12 2000. Meddelelse om forhandling 14/12 2000).

Forhandling

Ole Hækkerup (S):

Forandringerne sker hastigt i disse år. Der sker hele tiden noget nyt inden for IT-området, der er nye muligheder, og der er nye udfordringer. Der er muligheder for bedre service og information til borgerne fra det offentlige. Der er nye muligheder også økonomisk med e-handel, og der er nye muligheder for bedre demokrati, hvor informationer spredes lettere og hurtigere end nogen sinde før, og hvor dialog ved hjælp af nye teknologiske muligheder bliver endnu lettere. Det er alt sammen fordele, som vi skal forstå at udnytte.

Naturligvis er der også udfordringer. Når samfundet forandrer sig, indeholder det naturligvis løftet om forbedringer, men lige så vel faren for nye skel. Det kan være skel eksempelvis på grund af alder, hvor nogle generationer får alle de nye muligheder, og nogle er i fare for at blive koblet af.

Forandring er det bedste, der overhovedet kan ske, fordi det betyder nye muligheder for mennesker, som på den ene eller den anden

måde har følt sig låst fast i det hidtidige samfund. Men forandring kan også være det værste, der kan ske, fordi det betyder faren for, at nogle kan blive tabt.

Men der er altid kommet forandringer til samfundet, nye ting og nye måder at gøre tingene på. Det, der er afgørende, og det, som vi skal måles på, er ikke, hvorvidt vi vil have forandringen eller ej, men hvad vi vil gøre med forandringen, hvordan vi svarer på forandringen, netop hvordan vi bruger mulighederne, og hvordan vi klarer udfordringerne. Det er ikke blot at acceptere, at tingene bliver anderledes, det er lige så vel at spørge: Hvordan kan vi bruge de nye muligheder til det, vi gerne vil?

Den nye teknologi er eksempelvis meget mere visuel end den måde, vi hidtil har tænkt indlæring og uddannelse på. Det giver nye muligheder for dem, der ikke trivedes i det hidtidige system. De nye muligheder er eksempelvis også at kunne tage en uddannelse på Nettet. Det er selvfølgelig uafhængigt af, hvor man bor, og det fjerner dermed en geografisk barriere for mange, der ikke direkte har boet i en af universitetsbyerne.

Sådan skal vi bruge de nye muligheder til det, vi vil forandre i Danmark, men hvad det er, vi vil forandre, afhænger af et politisk valg, og hvordan vi vil møde udfordringerne, er lige så vel et politisk valg. Hvis der ikke skal opstå aldersskel, skal der arbejdes med IT og ældre i konkrete projekter. På samme måde med planen »Frihed til at vælge« om handicappedes nye muligheder, men også barrierer. Det skal følges op, så tilgængeligheden til IT bliver endnu bedre.

Eksemplerne er hentet fra bilaget til Netværksredegørelsen, som er fyldt både med konkrete initiativer og med tal på udviklingen, tal, der, når man læser bilaget til redegørelsen, klart viser tempoet i udviklingen. Konkrete initiativer med stor rækkevidde. Tænk blot på effekten af planerne om Nordjylland som IT-fyrtårn. Konkrete initiativer, som flytter noget.

Selve redegørelsen, som den foreligger nu, viser også noget om udviklingen i den måde, vi fra politisk side tænker IT på. Der kommer stadig mere fokus på anvendelsen. Hvad er det, vi skal bruge det til? Hvad er det, der skal ske på Nettet for netop at opnå service, information og e-handel?

Det er en sund diskussion, hvor der tænkes visioner, tænkes mere og mere på, hvad det er, vi skal bruge mulighederne til. Godt udstyr, stor

udbredelse osv. er vigtigt, ingen tvivl om det, men det er også vigtigt, hvad vi skal bruge det til.

Hvis vi tænker fremad, eksempelvis på folkeskolens opgave, så bliver det måske lige så meget at give eleverne personlige kvalifikationer til at kunne håndtere og overskue informationsstrømmen eller sociale færdigheder for at kunne håndtere de uendelige muligheder for kommunikation. Måske bliver de opgaver lige så vigtige for folkeskolen i fremtiden som at lære at læse og regne. Der er nye signaler, der er nye interesser i netværksredegørelsen, fordi debatten flytter sig, og politikken flytter med.

Regeringens redegørelse er et godt svar på at bruge mulighederne og klare udfordringerne. Både i de lange linjer og de konkrete initiativer er det et godt svar på, hvad forandringen skal bruges til: et mere holdbart samfund, menneskeligt mere holdbart, socialt og økonomisk mere holdbart; det kræver nye svar og nye initiativer.

Regeringens har syv nye fokusområder. Her skal jeg blot nævne tre af de syv, nemlig bredbåndsplanen, der kommer til juni, og som skal sikre højhastighed til alle, det fleksible uddannelsesrum med uddannelsesformer og nye uddannelsesmåder, samt endelig selvfølgelig sammensmeltning af tv-internet og telefonen. Det sidste vil være en helt ny udvikling, som det er utrolig vigtigt, at vi er på forkant med.

Men de nye fokusområder peger netop fremad på, hvordan vi bliver et mere holdbart samfund, hvordan forandringen bliver et løfte om forbedring.

Kristian Jensen (V):

Da netværksredegørelsen blev præsenteret i december måned, var der en overskrift i en avis, der hed, at IT-redegørelsen er en julegave.

Det læste jeg, inden jeg læste rapporten, og derfor satte jeg mig ned og begyndte at fundere: Hvad kan være i sådan julegave? Kan det være sådan lidt teknisk legetøj? Kan det være et nyt og forbedret samtaleanlæg, der kan øge kommunikationen? Men nej, det var mest af alt en hjemmestrikket sweater fra moster Birte.

Redegørelsen i år er nemlig ikke det, den var sidste år. Hvor der sidste år var helt konkrete og klare bud på, hvad det er, regeringen vil lægge frem, hvad det er for initiativer, man vil tage, så er redegørelsen i år en gang sniksnak med luftige tal, luftige ord, og i stedet for at komme med klare bud på, hvilken vej man skal gå, så kom-

mer man med nogle meget overordnede betragtninger.

Det er en redegørelse, som også er blevet overhalet af statsministerens nytårstale, hvor de berømte ord, at Danmark skal være verdens førende IT-nation, blev sagt samme dag, som man fjernede hjemme-pc-ordningen, der har været med til at udbrede pc'erne i de danske hjem.

Venstre deler helt ønsket om at bringe Danmark helt tilbage i front på IT-området, men det kræver, at vi sætter handling bag ordene. I Venstre synes vi, at IT skal bruges, fordi IT giver nogle muligheder, nogle friheder til borgerne til at indrette deres hverdag.

Man kan arbejde, uddanne og underholde sig hjemmefra i stedet for at skulle flytte sig. Det giver mulighed for at bruge hverdagen til familien og så bruge aftenerne og andet til arbejdet. Det giver mulighed for, at man kan vælge selv i stedet for at indordne sig under de rammer, som industrisamfundet satte.

IT giver også borgerne nogle muligheder for at kigge myndigheder og politikere så at sige over skulderen og følge med i, hvad der foregår i kommunalbestyrelsen, i amtet eller her på Christiansborg. IT øger kort sagt den viden, befolkningen har, og øger de muligheder for kommunikation, som borgerne har.

Nogle tror, at IT vil øge ensomheden. Det er en bekymring, Venstre ikke deler. Vi tror på, at vi som mennesker har et behov for kontakt med hinanden, som vi måske ikke får dækket, hvis vi arbejder på nettet, men så søger dækket i vores fritid. Det er en fare, man skal være opmærksom på, men ikke en bekymring, som vi i Venstre finder er overhængende.

Derimod er vi bekymrede for de muligheder, der er for overvågning, den risiko, der kan være i, at nogen bruger mulighederne til at kigge på borgerne og holde øje med, hvad borgerne beskæftiger sig med.

Der er nogle visioner for Danmark som IT-nation, som er gode, og visioner er gode at have, men tomme ord er skadelige. Derfor er det meget vigtigt, at vi får bragt den her debat fra vision til virkelighed. Analysebureauet IDC har målt, at Danmark skulle være på en delt femteplads overgået af samtlige andre nordiske lande, der er medtaget i undersøgelsen, og computermagasinet Wire og Ingeniøren har lavet en rangliste, hvor København ikke er i top, ikke er i top 5, ikke engang er i top 10, men er på en sekstenplads delt med syv andre.

Derfor er der behov for en lang række konkrete tiltag, hvis den vision, der er rigtig, også skal blive til virkelighed. Venstres bud er, at vi skal sikre udbredelsen. Det er vigtigt, at pc'er og Internettet er noget, der bruges overalt i befolkningen, og derfor ønsker vi, at hjemme-pc-ordningen bliver genoprettet.

Vi vil gerne have, at uddannelsen bliver styrket på IT-området, sådan at studerende får et krav på, at de kan gå til eksamen med en pc. Vi ønsker, at CIT skal styrkes, da det har vist sig at være det forum, der bedst af alt kan kombinere forskning og kontakt med erhvervslivet.

Vi vil gerne have bredbånd, og vi har endda en gratis idé til ministeren, nemlig at man kan samle en oversigt over, hvor i Danmark der graves i kommunerne, og så kan teleselskaberne få lejlighed til at lægge kabler ned ved siden af, hvor man skal lægge kloak eller andet.

Vi vil gerne have, at det bliver muligt for erhvervslivet at få flere iværksættere. Hvis man kigger på den undersøgelse, som WYATT lavede, så er det netop iværksætterkulturen, der mangler i Danmark. Derfor er vi i Venstre utilfredse med, at den ændring af beskatning af aktieoptioner og især warrants ikke er tilstrækkelig til at hjælpe på problemstillingen med, at danske aktieoptioner og warrants bliver beskattet tidligere, end de gør i konkurrerende lande.

Ligeledes vil vi gerne have indført en straksafskrivning på IT-hardware, hvilket faktisk er et forslag helt tilbage fra Det digitale Danmark-rapporten for nu over 15 måneder siden. Det er vigtigt, at det offentlige er en dynamo i denne her udvikling, og derfor er det utroligt, at ministerens egne tal kan bekræfte, at 15 pct. af kommunerne i november 2000 ikke havde deres egen hjemmeside.

Vi tror på, at der kan spares en del penge, og at en masse service kan forbedres, hvis man bruger IT mere kreativt i kommunerne. Derfor synes vi i Venstre, at der skal oprettes det, som andre har kaldt et best-practice-center, hvor kommunernes erfaring kan samles, og man på den måde kan være med til at dele den viden, der er om, hvordan man bedst integrerer IT og også søger for, at de strukturer, der er bag ved i kommunerne, bliver ændret og tilpasset.

Ligeledes vil vi gerne i Venstre have, at der laves en plan for udbredelse af digital signatur, da det er utroligt vigtigt, hvis vi skal bruge den digitale signatur, at der så er noget at bruge den til, at der er et marked.

Kort sagt, kære minister, kan vi ikke gøre det lidt bedre også på IT-området?

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Ja, det afstedkom et par korte bemærkninger. Hr. Knud Erik Hansen som den første, og så hr. Thomas Adelskov. Og også hr. Ole Hækkerup.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Ja, jeg bemærkede nogle kommentarer her op til jul, og jeg bemærkede også, at hr. Kristian Jensen ikklædte sig julemandsdragten og straks forsvarede pc-ordningen. Jeg kan have meget sympati for ordningen, men jeg vil egentlig godt spørge Venstre, om man også vil være med til at støtte, at de offentlige arbejdspladser kunne give penge til medarbejderne til pc, at pensionisten også fik støtte, at det offentlige kunne gå ind og give tilskud til pensionisten.

Et af problemerne med hjemme-pc-ordningen var, at den ramte helt tilfældigt og i høj grad ramte dem, der måske også var tættest på. Og en stor del af dem, som var tættest på, havde faktisk også penge til det. Jeg ved godt, at den også har ramt nogle til sidst, som nok ikke vil få en pc, men den meget store gruppe, som kunne have brug for pc, ramte den jo ikke.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Ja, jeg skal også spørge hr. Kristian Jensen, om den genindførelse af hjemme-pc-ordningen, som han efterlyser, er den, han var omtalt for i Computerworld i går, hvor jeg forstod, at det var en ekstra skrabet model.

Jeg skal spørge hr. Kristian Jensen, om han ikke synes, der var mere IT-vision over at bruge det provenutab, man kan sige, at vi havde i staten på hjemme-pc-ordningen, på f.eks. andre IT-områder, IT i folkeskolen eller andre af de områder, hr. Kristian Jensen nævnte. Var der ikke mere vision i det i stedet for at prøve at lave IT-visioner via vores skattelovgivning?

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

Jeg skal så slutte rækken og spørge hr. Kristian Jensen, om forslaget om en hjemme-pc-ordning betyder, at Venstre er tilhænger af, at man permanent i alle årene fremover skal have en hjemme-pc-ordning, eller man forestiller sig fra Venstres side at afvikle den på et andet tidspunkt og i givet fald så hvornår.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Nu er det jo faktisk sådan, at hjemme-pc-ordningen ikke er en ordning, der ligger regeringen fjern. Faktisk er det sådan, at pkt. 4 i det, der hed ventelisten i sidste års netværksredøgørelse, netop var, at forskningsministeren foreslog, at man fra det offentlige side skulle bruge hjemme-pc-ordningen med bruttoløntræk til at få IT ud til lærere og undervisere. Så derfor er det en ordning, som regeringen kender meget godt og godt ved er positiv.

Vi i Venstre mener, at hjemme-pc-ordningen er en vigtig del af en arbejdsmarkedspolitik, der kan omstille især ufaglærte og faglærte arbejdere til en verden, hvor IT bliver en stadig stigende del.

Og hvis man læser bilagene til rapporten, kan man se, at 69 pct. af de ufaglærte ikke kender eller ikke har brugt Internettet. Det synes jeg er et skræmmende tal. Derfor vil vi gerne indføre en hjemme-pc-ordning som en del af arbejdsmarkedspolitikken til at omstille arbejdsmarkedstyrken.

Og vi vil også gerne afsætte nogle midler til, at man kan få kontanthjælpsmodtagere og folk i a-kasser løftet op.

De 70 mio. kr., der bliver sparet, kan nemlig sagtens bruges bedre. Og det nytter ikke noget at sige, at de skal bruges på folkeskolen. Venstre har været med til at sikre, at de 340 mio. kr., som andre ville have brugt på en heldagsskole, blev brugt til et IT-løft i folkeskolen.

Jeg synes, at hjemme-pc-ordningen, som er en treenighed af virksomhed, arbejdsgiver og lønmodtager, er den bedste investering, vi overhovedet kan lave. Og det forslag, som Venstre har, er faktisk, at den skal gælde frem til år 2003, for på det tidspunkt må man forvente, at langt de fleste personer og husstande har en hjemme-pc, og det her skal være en introduktion til netværket, ikke en løbende udskiftning af ens udstyr.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Ja, jeg må godt nok sige, at jeg synes lige godt, det er strengt at høre hr. Kristian Jensen sige her fra talerstolen, at Venstre har været med til at sørge for, at IT og medier blev udbredt til folkeskolen.

Det var faktisk CD, der fik afsat 350 mio. kr. på finansloven til forsøg med en helhedsskole. Da det desværre ikke kunne lade sig gøre, besluttede vi i kredsen af finanslovpartier, dvs.

CD, SF og regeringen, at de penge skulle bruges til IT og medier i folkeskolen. Og det var et ønske fra CD og ikke et ønske fra Venstre.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Vi er da ikke uenige i, at det at have en pc hjemme klart kan betyde en øget anvendelse af pc, og det kan være en god ting.

Men det, jeg forstod på hr. Kristian Jensen, er også, at Venstre faktisk er parat til også at give pensionisten støtte og de arbejdsløse støtte. Det, der var skævheden i og problemet med den anden ordning, var, at den ramte helt skævt. Venstre har så forsvaret den tidligere ordning meget, og vi har sagt, at vi godt vil være med til at afskaffe den, fordi der var en vilkårlighed i den, som vi ikke synes var rimelig.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Ja, nu bliver man jo straks klogere på Venstres måde at lave skatteberegninger på, for de 75 og ikke 70 mio. kr., som hjemme-pc-ordningen betyder i provenuegevinst for staten, er jo kun for år 2001, og det er, fordi der ikke kan indgås nye ordninger i år 2001. Der er stadig væk eksisterende ordninger. Alt i alt kan man sige, at der vil være tale om et langt, langt større beløb, måske helt op i nærheden af 300 mio. kr. på årsbasis, når nu de eksisterende ordninger er udfaset.

Så jeg vil godt spørge hr. Kristian Jensen: Vil hr. Kristian Jensen være med til også at gå ind og finansiere hjemme-pc-ordninger for den store gruppe, der ikke kunne være under den gamle ordning? Og i givet fald: Hvordan kan man lægge navn til så store udtalelser om, at statsministeren løber fra sit nytårslofte, i en situation, hvor man ikke selv i Venstres tilfælde har tænkt sig rent faktisk at genindføre den ordning, som blev afskaffet 1. januar?

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Hækkerup for en kort bemærkning, det er nummer fire, så får hr. Kristian Jensen lige en lille smule mere taletid. Vi tager fire på én gang.

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

Ja, nu kunne jeg så forstå, at Venstre ville afskaffe den modererede pc-ordning, man har foreslået, i 2003. Hvis nu vi tænker den tanke til ende – og jeg skal nok lade være med at komme med alt for mange advarsler, uhyggeligt er det jo el-

lers, alt det dér – at regeringsmagten skiftede ved valget, så ville Venstre afskaffe fradrag, sidende formentlig i regering, hvis nu man fik magt, som man havde agt. Det ville selvfølgelig betyde, at man indkrævede nogle flere penge i skat. Når man afskaffer nogle fradrag, får man flere kroner i kassen.

Derfor er mit spørgsmål på baggrund af det her med, at man vil afskaffe hjemme-pc-ordningen i 2003, om fradrag er omfattet af Venstres skattestop.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Til fru Susanne Clemensen: Det er rigtigt, at det ikke var penge, som Venstre var med til at afsætte i første omgang, men hvis Venstre og Kristeligt Folkeparti ikke havde stået fast på det folkeskoleforlig, der var, så er det jo rigtigt, at pengene så ikke var gået til IT. Så var pengene gået til et heldagsforsøg. Det var, fordi Venstre og Kristeligt Folkeparti stod fast på det folkeskoleforlig, der er, at pengene nu er afsat til IT og medier. Men at fru Susanne Clemensen var med til at få det sat på finansloven, skal CD fuldt ud have kredit for.

Med hensyn til hr. Knud Erik Hansen er det ikke vores holdning, at det her er noget, som skal udbredes til alle på alle tidspunkter, ligesom vi jo heller ikke siger, at arbejdsløshedsunderstøttelse eller aktivering, hvis man er arbejdsløs, skal gives til alle befolkningsgrupper.

Vi mener, at det her er et vigtigt redskab i opgraderingen af den danske arbejdsstyrke, fordi det netop gør, at nogle personer, der ikke har kendskab til IT, får lidt kendskab til IT. Det er jo også det, der har været meget udbredt. Hvis man læser dk21, står der, hvis jeg husker ret, på side 36 eller 35, at for IT-nationen Danmark er det vigtigt for udfoldelsesmulighederne, at man får udbredt IT hurtigt. Og derfor er det, vi har sagt, at det her gerne skal gives til den arbejdsgruppe, der er, og så skal vi støtte de folk, der er uden for arbejdsmarkedet, til at få nogle IT-kvalifikationer, så de kan komme med.

Til hr. Thomas Adelskov: Jeg må gå ud fra, at når det er sådan, at ministeren i sin lov skriver, at der kan spares 70 mio. kr. på at afskaffe hjemme-pc-ordningen, så er det 70 mio. kr., der kan spares. Ellers synes jeg, at hr. Thomas Adelskovs partifælle, skatteministeren, har et problem.

Til hr. Ole Hækkerup og hans mange bekymringer omkring Venstres skattestop er det jo så-

dan, som det er slået fast flere gange, men som det åbenbart er lidt svært for hr. Ole Hækkerup at forstå, at i Venstres skattestop hedder det sig, at hvis man hæver en skat ét sted, så skal præcis det samme beløb gå til at sænke skatten et andet sted. Det vil sige, at hvis vi får gennemført en hjemme-pc-ordning nu, så kan fradraget godt stoppe ved udgangen af 2003, eller hvornår det nu stopper efter de 3-årige ordninger, der er, hvis det samlede provenu gives tilbage til borgerne et andet sted. Så selvfølgelig kommer Venstre ikke med nogen forslag, der strider mod vores skatteløfte.

Så var der spørgsmålet omkring de store ord fra statsministeren. Det er jo utroligt, at den regering, som netop igen og igen har slået på, at udbredelse af IT er vigtig, fjerner den ordning, som alle eksperter siger har været en succes. Det er nok også derfor, der har været så mange hid-sige kommentarer fra tillidsmænd og fagforeninger rundtomkring, fordi den her ordning netop hjalp de folk på gulvet, der ikke havde IT i deres hverdag.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Thomas Adelskov for den tredje og sidste korte bemærkning til Venstres ordfører.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Ja, jeg skal spørge hr. Kristian Jensen, om han kan bekræfte for mig, at man anslået for år 2001 ville have omkring 75.000 hjemme-pc-ordninger – det fremgår også af betænkningen, der er lavet – og hvis vi antager, at de hjemme-pc-ordninger pr. stk. koster mellem 15.000 og 20.000 kr., så giver det et fradrag pr. pc på mellem 3.000 og 4.000 kr. Det kan man så gange med 75.000, og så får man et sted imellem 225 og 300 mio. kr., alt efter hvor man lægger snittet. Det er, hvad hjemme-pc-ordningen koster.

Det, der står i bemærkningerne i det bilag, der blev oversendt til Skatteudvalget, som hr. Kristian Jensen formodentlig også refererer til, var, at i år 2001 betyder det en provenugevinst på 75 mio. kr. Og det er ganske rigtigt, også ud fra den beregningsmodel, som jeg er kommet med, i og med at der stadig væk er hjemme-pc-ordninger, som løber, og der bliver ikke tegnet flere nye.

Jeg skal spørge hr. Kristian Jensen, om han kan bekræfte det, og om hr. Kristian Jensen ikke stadig væk mener, at det vil være mere visionært at foretage de store investeringer for så

mange penge andre steder i det danske samfund.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Knud Erik Hansen for en kort bemærkning, også den tredje og sidste.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Det er to bemærkninger. Jeg forstod på hr. Kristian Jensen, at det, der var vigtigt, var arbejdsstyrken. IT breder sig jo og bliver en del af vores dagligdag også for dem, der er uden for arbejdsmarkedet. Så har jeg svært ved at se, at vi skal lave et socialt skel, således at det er dem, der primært er på arbejdsmarkedet, der får denne her støtte. Altså hvis vi virkelig skal bruge de her penge, så må det også være, så de kommer ud til alle.

Og det synes jeg godt kunne vække til lidt overvejelse også hos Venstre. Det er så let at sige skattelettelser, men hvis det er beløb i størrelsesordenen 100 mio. kr., 200 mio. kr., måske endda 300 mio. kr., var det så ikke rimeligt at tage en måske alvorlig diskussion om, hvorledes vi praktisk og strategisk sætter ind, således at vi får en god anvendelse af de penge i stedet for at overlade det meget til nogle tilfældigheder?

Jeg synes, at meget af det, Venstre her kører, er udtryk for en populistisk holdning, for det er klart, at det da hjælper en hel masse mennesker, når man forærer dem penge, men det kan godt være, det ikke er den mest fornuftige måde at bruge pengene på, hvis det er 300 mio. kr.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Hækkerup for en kort bemærkning. Det er også nr. tre.

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

Om hjemme-pc-ordningen skal jeg blot sige, at formålet med loven i 1997 jo var, at arbejdstageren kunne få stillet en pc til rådighed af arbejdsgiveren, og at hvis han gjorde det, så skulle han ikke beskattes af det gode. Formålet var jo ikke at lave et arrangement, sådan at arbejdstageren skulle gå ned i løn for at modtage en pc. Det var jo ikke formålet med loven i 1997, og derfor er jeg meget enig, når hr. Kristian Jensen i Computerworld har kaldt det en skattefidus.

Nu er der så en retstilstand, som er i overensstemmelse med intentionen i 1997-loven, og derfor skal jeg spørge, om ikke det i virkeligheden

er sådan, at hr. Kristian Jensen og Venstre er enig med os i, at ordningen skal afskaffes, og at det eneste, der så i virkeligheden reelt kommer til at adskille, bliver, at Venstre har sagt, at de gerne ville have en lidt anderledes, lidt modereret ordning, der løb en anelse længere.

Det betyder jo så også, at der er grænser for, hvor meget man kan slå sig op på afskaffelsen af hjemme-pc-ordningen, hvis man i virkeligheden deler fuldstændig samme intention med os og også har den samme grundholdning som os, nemlig at ordningen skal afskaffes.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Kristian Jensen, og derefter regner jeg med, at vi går tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Allerførst til hr. Knud Erik Kirkegaard, eller undskyld, hr. Knud Erik Hansen, jeg beklager over for begge.

Det er lidt interessant, hvis SF mener, at det tilbud, vi giver folk, der er på arbejdsmarkedet, skal være et tilbud, vi nu giver til alle, fordi vi ikke må lave sociale skel. Hvis det er sådan, at vi giver folk, der er på arbejdsmarkedet og eventuelt er arbejdsløse, et tilbud om, at de kan få kurser til at opgradere deres viden, skal vi give dem til alle, ellers er det jo et socialt skel. Hvis vi giver et befodringsfradrag til folk, der går på arbejde, skal vi give befodringsfradrag til alle, uanset om de skal på kursus eller hvad, for ellers laver vi sociale skel. Det er sådan, hr. Knud Erik Hansen stiller tingene op, og sådan hænger tingene ikke sammen.

Hjemme-pc-ordningen er for Venstre et godt arbejdsmarkedsredskab til at opgradere vores arbejdsstyrke til en højere kvalifikation inden for det vigtige område, der hedder IT.

Venstres hjemme-pc-ordning, som vi gerne ville se den, går, som vi også sagde, for den blev afskaffet, ud på, at eksemplerne på fryns, som f.eks. at digitale kameraer er med i ordningen, skal fjernes. Den går ud på, at virksomhederne skal bidrage med mindst 25 pct. af den samlede ordnings udgifter, at der skal være et krav om uddannelse, så vi sikrer, at de folk, der får en hjemme-pc-ordning, også lærer at bruge den, og så at der, som vi ser det, gerne må være den treenighed af offentlig hjælp, af virksomhederne og af modtageren selv.

Til hr. Ole Hækkerup: Det er den dårligste undskyldning nogen sinde for at afskaffe en

ordning, at det har været en succes, som man ikke havde regnet med. Det er den dårligste undskyldning nogen sinde for at stoppe et projekt, der var godt, at det regnede man ikke med, at det ville blive.

Men det er faktisk det, der er hr. Ole Hækkerups undskyldning. Man regnede ikke med, at hjemme-pc-ordningen med den lovændring, der blev vedtaget i 1997, ville komme til at fungere, som den gjorde. Den blev en succes, men man regnede ikke med det, og derfor måtte man hellere afskaffe den. Det er en meget, meget dårlig undskyldning, og hvis hr. Ole Hækkerup lytter til det, han selv har sagt, så tror jeg også, han vil indse det.

Nu kan jeg se, at der er en rød lampe, der lyser. Så jeg vil bare referere til, at folk selv kan læse hele artiklen i Computerworld og dermed få fat i, hvad Venstres holdning på det her område er.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Brian Mikkelsen som ordfører.

Brian Mikkelsen (KF):

Der skal ikke herske så meget tvivl om, at vi fra konservativ side finder, at der grundlæggende er tale om en glimrende redegørelse med spændende initiativer, gode ideer, men med for lidt konkret indhold.

Netværksredegørelsen viser, at Danmark følger godt med i udviklingen, og at mange danskere har taget teknologien til sig, både arbejdsmæssigt og privat.

Med de syv fokusområder og initiativer, der er nævnt, understreger regeringen, at Danmark vil videre. Vi vil drage fuld nytte af de muligheder, som teknologien byder os, men også, at det er os, der styrer udviklingen og ikke udviklingen, der styrer os.

Det er tilfredsstillende at se, at regeringen er helt bevidst om det offentlige systems egen rolle i udviklingen. Etablering af IT-strategier for samtlige ministerområder samt forpligtende samspil med landets amter og kommuner tjener således ikke alene til effektiviseringer og øget service til borgerne, men er også et kraftigt signal til omverdenen om, at vi i Danmark skal gå foran med et godt eksempel.

Øget behov for kvalificeret IT-arbejdskraft er nævnt i redegørelsen, og det er jo et udbredt fænomen i Europa. I Tyskland har man jo konstateret, kan vi læse af den offentlige debat, at problemet er så stort, at man har valgt at åbne

grænserne for import af kvalificeret arbejdskraft.

Så vidt er vi endnu ikke kommet i Danmark, men den danske IT-branche er allerede begyndt at tale om lignende problemer. Med den fart, udviklingen har, vil vi efter al sandsynlighed også snart i Danmark stå over for problemer med at rekruttere kvalificeret arbejdskraft.

Så kunne jeg komme med en gammel borgerlig, konservativ smøre om, at vi skal nedsætte marginalsatten og skatten på arbejdsindkomst osv., og det ville også løse meget af det, så folk ikke flytter af sted til andre lande til andre lukrative stillinger. Men det vigtigste, der kan gøres, er selvfølgelig at kigge på det, som også er nævnt i redegørelsen: videreuddannelse, efteruddannelse. Der er brug for yderligere tiltag.

Jeg synes godt om ideen med voksenuddannelse på området. Jeg synes godt om ideen med, at man tager fat i nogle af de mennesker, som har en baggrundsviden, ingeniører osv., og opdaterer dem på området.

Jeg synes også, at det er rimeligt, at regeringen iværksætter en kortlægning af udbud og efterspørgsel efter IT-kompetencer, men vi håber så fra konservativ side, at regeringen efterfølgende er klar til diskutere en yderligere indsats i forhold til at skaffe kvalificeret arbejdskraft, så fremt kortlægningen viser et behov herfor.

Generelt set er der selvsagt behov for øget fokus på uddannelsesmulighederne inden for IT-området. Dette bør foregå i tæt samarbejde med uddannelsesinstitutioner og aftagere og med klar skelen til de erfaringer, der allerede er gjort i udlandet.

Tættere samspil mellem forskning og samfund er en tvingende nødvendighed på området. Hvis vi skal udvikle os, hvis vi skal være foran, er det vigtigt, at der er en integration imellem de videregående uddannelsesinstitutioner, mellem forskningsmiljøerne, mellem de private virksomheder, som vi jo også har i store dele af Danmark, og med de udenlandske virksomheder, der er placeret i Danmark. Så kan vi få et forspring, og så kan vi udvikle den viden og knowhow og knowledge, vi har.

Ideen om organisering af forskning i tværgående forskergrupper er spændende og kan forhåbentlig generere nye spændende ideer i et forum af forskere fra forskellige videnskaber. Sådanne nye tiltag kan bringe nyt liv og fornyet vitalitet i den traditionelle forskerverden.

Men det ændrer ikke på det faktum, at den danske forskning i dag står i et vadested. Der

blev lavet en relativt fornuftig forskningsaftale om miljøet i forbindelse med finanslovaftalen, men der er stadig væk et problem for de kommende år. Så sent som i oktober måned var vi vidne til, at et af fakulteterne på Københavns Universitet måtte indefryse 23 forskningsstipendier på grund af dårlig økonomi. Netop forskningsstipendiaterne, ph.d.-stillingerne er jo grundlæggende for den fremtidige udvikling inden for dansk IT og forskning. Derfor er det også ganske uacceptabelt, at forskellige fakulteter ser sig nødsaget til sådan et træk.

Vi er nødt til at konstatere og forholde os til det faktum, at seriøs og kompetent forskning koster penge, at det ikke bare nytter med flotte ord og netværksredegørelser og ministertaler, men at man er nødt til at afgøre, om vi ønsker forskning af høj kvalitet i Danmark. Gør vi det, bliver vi også nødt til at finde de nødvendige midler i samspillet mellem private virksomheder, offentlige myndigheder og uddannelsesinstitutionerne.

En helt afgørende mangel i redegørelsen er efter vores mening stadig væk diskussionen om skattevilkårene. For det første er det altså paradoksalt, at samtidig med, at regeringen fremlægger netværksredegørelsen med visioner for den teknologiske udvikling, jf. den diskussion, der var med Venstres ordfører, så nedlægger skatteministeren reelt de meget benyttede hjemme-pc-ordninger, ordninger, der så afgjort har været med til at bringe pc'erne ud i de mange hjem.

Penetrationen for pc'er i Danmark er langt højere end de fleste andre lande. Den skattebegunstigelse ordning, der har været, har været en medvirkende årsag hertil, men skal altså af uforståelige årsager afskaffes. Hvor er sammenhængen med de flotte planer, som regeringen jo ellers har lagt frem i denne her redegørelse?

En anden problematik i samme boldgade, som jeg nævnte indledningsvis, er, at IT-erhvervet oplever, at en høj indkomstskat er en selvstændig hindring for at trække nye virksomheder til Danmark. Det er selvfølgelig et problem, man bliver nødt til at tage stilling til og diskutere.

Men grundlæggende er der mange gode ideer. Det er en god redegørelse for de komplekse situationer, vi står over for i fremtidens netværkssamfund, men vi skal også have lidt konkret holdning bag. Nogle af de fokusområder, der har været nævnt her, vil vi støtte fuldt op

bag. Vi glæder os til at se initiativer på området, så vi kan komme i gang med det samme.

Knud Erik Hansen (SF):

Nettet, som det jo hedder, breder sig alle steder og med en hast, så man dårligt kan tro med sine egne øjne. Men nu har vi vænnet os til det.

Nettet er noget med teknik, men når det kommer til den konkrete anvendelse, er teknikken nok i virkeligheden den mindste del. Den største opgave er af social art, nemlig organisatorisk, uddannelsesmæssigt, evnen til at bruge det, til at omstille sig, alt sammen noget, som har noget med de samfundsmæssige forhold at gøre og også har noget at gøre med de bløde værdier.

Vi får også nye vaner. Det giver mulighed for, at mennesker kan kommunikere på nye måder, måder med nye kvaliteter. Man bliver i stor udstrækning uafhængig af tid og sted i kommunikationen. Men det betyder så sandelig ikke, at det ikke også er væsentligt at have kommunikation, hvor man er til stede på samme sted og til samme tid. Alt kan ikke erstattes af kommunikation over nettet.

Nogle gange bliver det også til en diskussion om enten-eller, når man snakker om IT-udviklingen, hvor det, der måske i virkeligheden karakteriserer netværkssamfundet, er et både-og, at vi får mulighed for at vælge forskellige måder at fungere på.

Nogle gange giver det sig også nogle besynderlige udslag, fordi det går så stærkt. Og nogle får en mærkelig tiltro til, hvad IT-udviklingen kan klare, men der er jo grænser for, hvor meget man kan erstatte en hjemmehjælper med en pc'er; det er noget helt andet, der skal løses, når en hjemmehjælper skal i gang. Tilsvarende når vi skal kommunikere og have kontakt med hinanden. IT kan så sandelig ikke gå ind og erstatte en masse ting.

Alt dette betyder så også, at vi står over for en stor opgave for at sikre, at alle kan bruge den nye teknik. Når den kommer til at gennemtrænge vores hverdag så meget, så er det klart, at alle skal kunne bruge den nye teknik. Og det gælder ikke kun dem, der er i arbejde. For os gælder det også dem, der er uden for arbejdsmarkedet.

Det bliver en del af vores hverdag, og derfor skal vi have det ligesom med telefonen: alle skal kunne bruge den nye teknik. Deri ligger der også en stor forpligtelse for vores samfund og for Folketinget og for kommuner og for det offentlige, nemlig at sørge for, at det bliver tilfældet.

Det kræver en mangfoldighed af tiltag, og det bør være en forudsætning for alt det, vi sætter i gang, at vi skal sikre, at alle kan være med. Det gælder vores uddannelsessystem. Det gælder om at sikre offentlig adgang til nettet. Det kan også være, at de ældre i daginstitutionerne får adgang til IT. Vi skal være opmærksomme på, at hvor vi kan, der skal vi udbrede IT, så folk kan bruge det.

Der ligger også en stor opgave i at sørge for, at vi i vores organisering af virksomheder har en parathed til at optage og bruge det nye. Det kræver bl.a., at medarbejderne inddrages i virksomhedernes beslutning. Skal man være med i den her udvikling, ja, så er det også helt afgørende, at man er med til at beslutte noget om udviklingen.

Men det er også teknik, hvor der skal foretages nogle investeringer, og hvis man skal sige det lidt kort, så er det jo næsten umuligt at planlægge på IT-området, for der foregår så mange ting. Ting sker så hurtigt. Der kommer nye forudsætninger, så det, vi er ude for, næsten bliver en slags kaosplanlægning, hvor man må acceptere, at det, man troede var virkeligheden om nogle år, ser anderledes ud, når der er gået nogle år.

I alt dette har vi en stor opgave i at finde ud af, hvad det offentlige rolle er, hvor det offentlige skal sætte ind, når det gælder den tekniske udvikling. Kan vi overlade alt til markedet, eller er der nogle steder, hvor det er utrolig vigtigt, at det offentlige går ind?

Efter vores mening er der klart nogle steder, hvor vi må sige, at der er det vigtigt, at det offentlige går ind og på en bestemt måde.

Det er vigtigt, at det offentlige går ind og er fortrøp i anvendelsen af IT. Vi kan være med til at fremme en udvikling og styrke nogle tendenser ved at være fortrøp.

Det andet er også, at der er nogle steder, hvor markedet vil skabe kaos og forvirring, hvor der er brug for, at det offentlige går ind som den samlende faktor, og det gælder f.eks. forhold, hvor man skal sikre sig, at vi alle kommer til at anvende de samme standarder.

Her er det SF's opfattelse, at regeringen på nogle afgørende punkter har svigtet eller måske har været lidt langsom. Jeg synes, det har knebet med initiativer. Og der er nogle af de redegørelser, der nu kommer, som man godt kunne ønske sig havde været noget længere fremme, og at initiativerne havde været længere fremme.

Sikkerhed på nettet og digital signatur har været længe undervejs. Og det er vores opfattelse, at vi har spildt et til to år, fordi det har været regeringens politik at lægge det ud til markedet, endda uden en sikkerhed for, at vi får en fælles standard for den elektroniske signatur, således at vi kan nøjes med at have én signatur, og således at det ikke bliver kaos.

Havde regeringen været mere handlekraftig, så havde man sammen med kommunerne investeret i et fælles elektronisk signatursystem, som alle kunne bruge, også private virksomheder. Det svarer til at bygge veje og sikre én infrastruktur. Der er ingen grund til, at vi skal have mange forskellige systemer. Vi kan sagtens klare os med ét. Det, der nu ligger i redegørelsen, synes vi ikke klart viser, at vi lander i en situation, hvor vi får én signatur, og hvor også regeringen er med til skubbe til udviklingen.

Det haster, hvis vi skal have gang i en forpligtende kommunikation over nettet, med at få etableret denne infrastruktur, som elektronisk signatur er. Vi er bekymrede over, at vi nu får forskellige aktører, der begynder at lave forskellige ordninger, som kan skabe meget stor forvirring og måske være spild af ressourcer.

Vi synes også, at det har trukket ud med en offentlig strategi til udbredelse af bredbåndnettet i Danmark. Det er en væsentlig forudsætning for, at netværkssamfundet kommer til at fungere.

I første omgang er det opgaven at sikre, at alle kan få forbindelser fra ½-2 MB og være online, så kontakten til nettet bliver helt ubesværet. Det er jo også en af kvalitetene ved de nye forbindelser, at man er online og ikke skal igennem en besværlig opstartsprocedure, som gør, at der er en adskillelse mellem pc'en og den store verden, hvor der ligger en masse oplysninger. Den er der ikke, den er ubesværet. Senere bliver der en klar opgave i at få hastigheden op, så lyd og billede i højere grad kommer til at fungere på samme forbindelse.

Vi har bemærket, at der kommer en redegørelse, og vi har også set i denne redegørelse, at der står om bredbåndplanen, at regeringen vil se på, hvordan udviklingen kan stimuleres yderligere ud over de tiltag omkring markedet, som regeringen har angivet.

Det er vores opfattelse, at det kan blive nødvendigt at styrke det yderligere ud over det, markedet kan klare, og vi venter meget, at regeringen kommer med en strategisk plan, som netop kan vise, hvor vi kan sætte ind strategisk for

at styrke bredbåndsudviklingen, specielt også således, at vi kan få prisen ned, og således, at alle geografiske områder kommer med.

Vi mangler i redegørelsen noget om open source. Der er tendens til i IT-diskussioner kun at fokusere på brugen. Vi skal alle sammen være med. Vi kommer så til at mangle den anden halvdel af hele IT-udviklingen, nemlig produktionen af systemer af IT. Her repræsenterer open source for os en anden måde at producere IT på, som har mange kvaliteter, og som også et enigt Forskningsudvalg har udtalt sig om.

Jeg tror, det er vigtigt, at regeringen forstår, at det her ikke er et spørgsmål om et program, men om en måde at udvikle IT på. Det er derfor, at open source er vigtigt. Det er ikke, fordi man skal støtte et bestemt program.

Derfor er det også for os helt afgørende for udviklingen, at vi på et europæisk plan ikke får mulighed for at tage patenter på programmel. Det er vores opfattelse, at vi får den mest dynamiske udvikling på nettet og hele IT-udviklingen, hvis vi sikrer, at der ikke tages patenter på programmel.

Så alt det, der nu skulle være sagt, er, at nok er IT noget om teknik, at der er brug for nogle tiltag, og at regeringen, staten og det offentlige skal gå foran og trække i nogle af de investeringer, men nogle af de største udfordringer ligger nok på de bløde områder: uddannelse, vores parathed til at udnytte det nye i organisationen. Det er måske her, vores styrke ligger i Danmark, det er det, vi kan bruge for at fremme vores egen styrke i hele IT-udviklingen.

Egil Møller (DF):

Det går stærkt. Ja, det går næsten ufattelig stærkt i det nye netværkssamfund. I en verden, hvor globale markeder, hurtige teknologiskift og nye forbrugsmønstre vender op og ned på det velkendte, bliver ny viden et afgørende konkurrenceparameter.

Derfor er det af afgørende vigtighed, at vi i Danmark kan sikre vores velstand og velfærd, ved at virksomhederne løbende er på forkant med de nye teknologier. Derved har de en mulighed for at kunne overleve via deres konkurrencekraft.

De produkter og serviceydelser, som virksomhederne frembringer, skal have kvaliteter, der er i stand til at virke attraktive på verdensmarkedet. Et afgørende parameter for, at dette vil kunne lykkes, er, at virksomhederne hurtigt og nemt kan tilegne sig ny viden til brug ved

fremstilling af deres produkter og ydelser. Det er derfor af afgørende betydning, at det offentlige er i stand til at bidrage med fornuftigt samspil inden for forskningen i bred forstand.

Som ganske almindelig borger i Danmark vil den enkelte hverdag ændre sig markant i forhold til tidligere generationer, der ikke kendte til anvendelse af computere, mobiltelefoner og Internettet.

For at få det fulde udbytte af disse tekniske hjælpemidler, er det vigtigt, at samfundet giver optimale betingelser, så alle får mulighed for at skabe sig viden til at betjene disse nye tekniske hjælpemidler.

Vi er godt på vej til et samfund, hvor det er nødvendigt med uddannelse og tilegning af viden hele livet igennem. Dansk Folkeparti ønsker, at Danmark befinder sig blandt eliten af lande, som lader forskningen få vilkår, der muliggør, at alle landets borgere må få forbedrede livsvilkår. For at opfylde denne målsætning skal forskning, uddannelse og erhvervsliv gå hånd i hånd til løsning af opgaven.

For at landets forskere har optimale muligheder inden for rigets grænser, skal de understøttes bedst muligt i forskermiljøer. Her har det også betydning, at vores skattesystem indrettes således, at forskere ikke forlader landet til fordel for en forskervirksomhed i udlandet på grund af bl.a. skatteforhold. Kan vi samtidig være magnet for at tiltrække udenlandske forskere, må skattesystemet ej heller være en bremse på denne mulighed.

Det danske telemarked burde gennem konkurrence og valgfrihed for borgerne og virksomhederne kunne tilbyde de bedste og billigste teleydelser. Bedre service og øget effektivitet i den offentlige sektor vil kunne opnås ved øget anvendelse af IT.

Når vi ser på de nye udfordringer og muligheder inden for de traditionelt udsatte grupper, f.eks. de ældre og handicappede, vil udviklingen inden for IT medføre nye muligheder inden for arbejdsmarkedet. Det vil ligeledes skabe bedre muligheder for en mere fleksibel tilbage-trækning fra arbejdsmarkedet.

En udfordring vil være at skabe et samlet overblik over borgernes rettigheder og pligter som netværksborgere. Når vi ser på mulighederne inden for den offentlige sektors betjening af borgerne, vil Internettet kunne give serviceforbedringer, idet borgerne via Internettet kan betjene sig selv uden fysisk at skulle bevæge sig

væk fra deres bopæl. Her skal borgerne ligeledes være i stand til at få adgang til egne data.

Når digitaliseringen af den offentlige sektor er tilendebragt, vil en lang række opgaver kunne løses hurtigere og med færre ressourcer. Ud over at dette vil få betydning for borgerne, vil virksomhederne ligeledes få en nemmere og hurtigere kommunikation med det offentlige.

For at understøtte et konkurrencedygtigt erhvervsliv er det af afgørende betydning, at der finder et samspil sted mellem den offentlige forskning og erhvervslivet. Her er de godkendte teknologiske serviceinstitutter, GTS, et vigtigt middel i teknologipolitikken. Disse GTS-institutter har til opgave at hjemtage og omsætte ny viden til praktiske løsninger. I den proces skabes der industrielle muligheder ud af de teoretiske forskningsresultater.

I den hurtige forandringsproces vil virksomhederne ansætte flere højtuddannede medarbejdere for at styrke deres egen forskning og udvikling. Vi er nu vidne til, at gamle grænser brydes ned, idet en række nye teknologier bliver udviklet i direkte samspil mellem universiteterne og industrien.

Nye investeringer og mobile arbejdspladser er opstået på tværs af landegrænser og verdensdele som følge af opbygningen af IT og telekommunikation. Især inden for serviceerhvervene ser vi en stadig større strøm af netbaserede ydelser. Lad mig nævne bl.a. dem, der finder sted inden for finanssektoren og kulturområdet.

Når vi ser på den globale forskning, sker der hele tiden nye opdagelser. Må jeg i den forbindelse nævne de forsøg på at stoppe lysets hastighed, der baner vejen for kvantecomputere. Det er med en vis stolthed, jeg bl.a. i Politikens søndagsudgave her fra den 21. januar i år læser om den hovedrolle, den danske forsker, Lene Vestergaard Hau, har haft ved sin ansættelse på Rowland Institute for Science i Boston i USA. Her er det lykkedes at skabe et vellykket forsøg på at bremse lys totalt op, holde det fanget i et millisekund og derefter slippe det løs igen. Det er forskernes vurdering, at der her er tale om et markant gennembrud, som kan fremskynde udviklingen af de såkaldte kvantecomputere, der har en regnekraft, der er millioner gange større end vore dages computere. Denne opdagelse er et gennembrud, der kan bane vejen for nye revolutionerende opfindelser, som ingen endnu har drømt om.

Må jeg afslutningsvis nævne nogle negative og nogle positive sider af den større anvendelse og surfing på Internettet.

Først de negative: For det første udbredelsen af børneporno og voldsscener, for det andet opskrifter på fremstilling af terrorvåben, herunder biologiske, og for det tredje nogle børns afhængighed af mediet, således at omgangen med andre børn mindskes i uheldigt omfang.

Og så ud over det positive, jeg allerede har nævnt, yderligere: Det bliver sværere og sværere at være diktator og tyrani i et land, idet udbredelsen af Internettet vil højne informationsgraden hos alle folk overalt på kloden.

Dansk Folkeparti vil med mit indlæg lægge afgørende vægt på, at Danmark vil være blandt de førende nationer i det nye, kommende netværkssamfund.

Susanne Clemensen (CD):

Statsministeren drømmer om et Danmark, der ganske enkelt er verdens bedste IT-nation, men i virkeligheden er der lang vej igen. I Sverige har de allerede afsat 8,3 mia. kr. over de næste 4 år til at stimulere udviklingen af et informations-samfund for alle, og Norge og Island rumler med samme tanker, men i Danmark halter vi stille og roligt bagefter de lande, vi normalt sammenligner os med.

Vi er i de sidste år gledet fra en tiendeplads til en fjortendeplads i den internationale rangstige på investering i forskning og uddannelse. PLS Rambøll har netop evalueret integreringen af IT og nye netbaserede undervisningsformer i de videregående uddannelser. De fik dumpekarakter.

Derfor er den nylig indgående finanslovaftale om mange flere penge til de videregående uddannelser og forskning, som CD har indgået med regeringen, SF og Enhedslisten, også tiltrængt, men det er langt fra nok, det ved vi godt. Regeringen skal altså oppe sig gevaldigt, hvis bare vi i Danmark skal gøre os håb om at blive Nordens førende IT-nation.

Offentlige investeringer i uddannelse, forskning og ny teknologi er tvingende nødvendig for, at Danmark kan overleve i en globaliseret verden, hvor arbejdskraften og virksomhederne vil søge derhen, hvor de største muligheder for udvikling er.

I en ny videns- og netværksbaseret økonomi er det samspillet mellem uddannelse, forskning, IT, arbejdsmarked, sociale forhold, skatteregler og finansiering, der er interessant, og ikke lavere lønninger og lavere virksomhedsskatter. Men

der er også brug for en holdningsændring. Dronningens mere bekymrede nytårstale er jo udtryk for synspunkter, som vi alle kan genkende, tror jeg, inden for et bredt politisk spekter.

Derfor må vi også gøre en særlig indsats for at undgå opsplitning i et informationssteknologisk A- og B-hold. I forordet til netværksredegerelsen fremgår det, at blandt danskere under 50 år har næsten tre ud af fire adgang til Internettet, og de bruger det. Til gengæld viser analyser en stor social og aldersmæssig ubalance. Blandt ufaglærte svarer hver sjette, at de ikke aner, hvad Internettet er, og kun en fjerdedel af danskere over 60 år har adgang til nettet.

Det får mig til at tænke på den investeringsplan, som regeringen offentliggjorde i går. I den er man heldigvis holdt op med at kalde det voksende antal ældre for en byrde, nu nøjes man med at kalde dem for en udfordring. Men indgangsvinklen er stadig negativ. Hvorfor ikke se det voksende antal ældre som en styrke? Hvis Danmark kan benytte den erfaring og viden, der er hos vores ældre medborgere, så bliver vi alle sammen rigere.

CD vil derfor foreslå regeringen at gøre en ekstra indsats for, at mennesker over 50 år får mulighed for at deltage i den teknologiske udvikling, bl.a. ved at udbygge mulighederne for fleksibel arbejdstid, en massiv satsning på IT-brugeruddannelser og kurser såsom pc-kørekortet, installationer af pc'er i hjemmet, og etablering af hjemmearbejdspladser. Her kunne det offentlige godt gå i spidsen for at vise, at en øget gruppe ældre ikke nødvendigvis er et problem.

Netop derfor kan jeg ikke lade være med at sige, at regeringens korstog mod den nu stoppede hjemme-pc-ordning virkede ualmindelig kort-sigtet. På et tidspunkt, hvor ufaglærte og faglærte så ud til også at kunne få glæde af ordningen, smækkede man kassen i.

Selvfølger var der tale om et frynsegode eller skatteobjekt, hvor staten i realiteten ville miste nogle penge. I CD er vi til gengæld sikre på, at de penge ville være givet rigtig godt ud, og det vidner for os at se, om en uendelig dårlig start på regeringens plan for en holdbar fremtid.

I det hele taget bør vi gøre alt, hvad vi kan, for at hjemmearbejdspladser bliver mere og mere udbredte. Ikke forstået som et enten-eller, men som et både-og, hvor man f.eks. havde mulighed for at arbejde hjemmefra 2-3 dage om ugen.

Muligheden for lejlighedsvis at arbejde fra eget hjem, giver den enkelte ansatte mulighed for i langt højere grad selv at tilrettelægge sit ar-

bejde. Det giver sparet transporttid, mindre stress og jag og flere muligheder for forældre for at være sammen med børnene efter skoletid, hvis skoledagen vel og mærke gøres længere for de yngste børn til f.eks. kl. 14, sådan som CD har foreslået i forbindelse med vores tanker om en helhedsskole, som vil give mere tid til den enkelte elev.

For at realisere de planer er bredbånd og højhastighed til alle borgere naturligvis meget centralt, men det er det også for at fremme e-handel, fernundervisning og øget digital forvaltning, som vil give borgerne lettere adgang til informationer, og ikke mindst for fortsat at kunne effektivisere og yde en bedre service i den offentlige forvaltning til borgere og virksomheder. Derfor er vi meget tilfredse med, at regeringen vil komme med en bredbåndsplan i juni i år, og så håber vi at kunne tage hul på de konkrete initiativer i efteråret.

Efter CD's opfattelse vil det være sund fornuft, at staten investerer i udvikling af højhastigheds- og bredbåndsforbindelser. Det er jo slående, hvor hurtigt vi kan blive enige om, at en god infrastruktur såsom investeringer i veje, togforbindelser og broer er alfa og omega, for at samfundet kan fungere optimalt. Men netop derfor er der heller ingen grund til at tøve med investeringer i bredbånd og højhastighedsforbindelser til alle.

Børn i fremtiden vil have ret gode forudsætninger for at bruge IT som et naturligt redskab i undervisningen. Selv om IT ifølge folkeskoleloven skal integreres i undervisningen i alle fag, så har det knebet gevaldigt med at opfylde målet i praksis, dels på grund af de få computere og dels på grund af lærernes manglende almene og pædagogiske IT-kvalifikationer.

Regeringens mål om én computer pr. 10 elever er nået i en del kommuner i dag, men CD mener ikke, at det er tilstrækkeligt. Vi er nødt til at investere i pc'er til alle skolebørn. Desuden vil CD arbejde for, at folkeskolen tilbyder undervisning i IT og medier som et vigtigt og spændende frivilligt tilbud for eleverne om eftermiddagen.

IT-Brancheforeningen har desuden lavet et oplæg, som indeholder nogle meget konkrete forslag, som vi i CD synes er spændende. Det gælder en præcis statistik for anvendelsen af pc'er i folkeskolen, at skemaer, lektier og opgaver gøres tilgængelig på skolernes hjemmesider senest i 2002, og at bredbånd også kommer til at omfatte skoler og uddannelsesinstitutioner på alle niveauer senest i 2004.

Heldigvis ser det nu ud til, at der er en del på vej, når det gælder folkeskolen. Som et led i finanslovaftalen fik CD afsat 350 mio. kr. for år 2000 til forsøg med og udvikling af en helhedsskole. Efter at forhandlingerne med de andre politiske partier bag folkeskolen led skibbrud, blev pengene efter vores ønske anvendt til IT og medier i folkeskolen.

Det vigtigste i den aftale er at sætte skub i den nødvendige ændring af undervisningens tilrettelæggelse, som pc'er med adgang til Internettet giver mulighed for. Ved at inddrage pc'er aktivt og bruge nye pædagogiske metoder i undervisningen vil lærerne for alvor kunne tilrettelægge en undervisning, der sætter den enkelte elevs læren i centrum for undervisningen.

IT og medier er endvidere redskaber, der eger sig fortrinligt til selvstændigt arbejde og arbejde i mindre grupper, og det åbner derfor op for nye undervisningsmetoder. Det er en aftale, som vi forventer os meget af.

Derfor er det altså også uhyrligt at skulle høre Venstres ordfører her fra talerstolen i dag stå på en eller anden vis at forsøge at tage æren for, at der er afsat 350 mio. kr., som folkeskolen nu får glæde af, ved at de penge bliver anvendt til IT og medier, for hvis ikke CD havde fået afsat de penge, så var de netop ikke blevet brugt på det her område.

I CD har vi erkendt, at Danmark uddannelsesmæssigt på kort sigt ikke kan komme op på det nødvendige antal personer med en IT-uddannelse, erhvervslivet ønsker. Det er et stort problem, mener vi, og vi har derfor fremsat et forslag i Folketinget i maj 2000 efter inspiration fra især Handelskammeret om, at der i Danmark indføres et greencard for at forbedre danske virksomheders muligheder for at ansætte højtuddannede udenlandsk arbejdskraft.

Der bør efter vores opfattelse ikke være nogen barrierer i dag for at ansætte højt uddannede udenlandske medarbejdere, når man tænker på, at Arbejdsmarkedsstyrelsen i fjerde kvartal 1999 har forudset, at vi får brug for 42.500 IT-folk i år 2003.

Afslutningsvis vil jeg sige, at IT- og forskningsministerens redegørelse indeholder mange gode elementer, som vi i CD også er enige i er vigtige at fokusere på i 2001:

Det er vigtigt at fokusere på bredbånd til alle, det skulle også meget gerne fremgå af min tale. Et IT-barometer over, hvor mange mennesker med den slags kvalifikationer vi har brug for, er også godt, og jeg kunne nævne flere initiativer.

At jeg ikke har opholdt mig så længe ved de enkelte initiativer, skal altså ikke tages som udtryk for, at vi er uenige i de tiltag, men blot, at der efter CD's opfattelse er behov for også at fokusere på andre tiltag, hvis vi i Danmarks interesse skal blive en førende IT-nation.

Så må vi heller ikke glemme, at der også er andet end IT, som er ved at revolutionere vores samfund, nemlig de muligheder, som bioteknologien giver os, f.eks. for at helbrede syge mennesker. Det glæder mig, at Sverige vil sætte fokus på den del af forskningen, mens de har EU-formandskabet i det her halvår, og det ville glæde mig endnu mere, hvis regeringen også for alvor kom i gang med at prioritere det område.

Morten Helveg Petersen (RV):

Jeg skal starte med at takke ministeren for redegørelsen. Jeg synes, den er ved at udvikle sig til et stadig vigtigere instrument ikke kun for os som politikere, men også som generelt indlæg i debatten om informationsteknologi.

Redegørelsen har en vigtig funktion, i og med den placerer det her vigtige spørgsmål på Folketingets dagsorden, i og med vi har mulighed for at have den diskussion, vi har i dag. Jeg skal også kvittere for bilagene, for oversigten over alle de initiativer, der er sat i værk. Netop på det her område er det jo en jungle, i og med at initiativer kan være sat i værk ud over det ganske samfund. Det er nyttigt som politiker i hvert fald at kunne få et samlet overblik.

Det er klart, at det her er en sektor, hvor tingene ikke kan gå stærkt nok. Alting skulle helst være lavet i går, og derfor må man også forvente en vis form for forudsigelig kritik, når man stikker næsen frem og laver en redegørelse som denne. Men jeg skal i hvert fald starte med at sige tak for den, og jeg synes, det er godt, at vi får den her anledning til at diskutere.

Der er heldigvis ved at være en større politisk interesse for IT, men vi er altså stadig væk langt fra en situation, hvor IT er det første spørgsmål, man får revet i næsen på et vælgermøde ude i landet.

Vi er for få mennesker i salen i dag. Den burde jo egentlig være stuvende fuld i betragtning af spørgsmålets vigtighed for fremtiden, men det er jo nok netop udtryk for, at IT stadig væk ikke er et spørgsmål, der er allerhøjest på den politiske dagsorden. Det kan selvfølgelig også skyldes det fremskredne tidspunkt og en lang spørgetid, men nuvel, så meget desto større

grund er der altså til, at politiske partier tager emnet seriøst og alvorligt.

For Det Radikale Venstres vedkommende har vi udarbejdet en IT-politik tilbage på vores sommergruppemøde for et halvt års tid siden. En vigtig indfaldsvinkel er, at ny teknologi byder på muligheder, kan hjælpe os til faktisk at skabe et samfund, der er endnu bedre end det, vi har i dag. Og vi har fra radikal side lagt megen vægt på vigtigheden af at kigge på tværs, altså at kigge på, hvordan informationsteknologien påvirker og ændrer vilkårene i kulturlivet, uddannelsessektoren, erhvervslivet, sundhedssektoren osv. osv.

En af pointerne for vores vedkommende har været, at vi som samfund vel først opnår de helt store gevinster ved den her nye spændende teknologi, når vi formår at integrere informationsteknologien i sundhedssektoren, i uddannelsessektoren, i erhvervslivet, i det hele taget gennem den måde, vi anvender isenkrammet på.

Jeg fornemmer også, vi er ved at bevæge os væk fra en ensidig fokusering på kobber og kabler og isenkram – selv om det absolut er vigtigt med udbredelsen – til også at kigge på, hvad det er, vi egentlig anvender udstyret til, hvordan IT kan gøre vores hverdag nemmere. Det er i hvert fald en bevægelse i debatten og en diskussion, som Det Radikale Venstre meget gerne vil være med til at støtte.

Netop derfor bliver integration af IT på tværs af alle ressourcer og et utrolig afgørende spørgsmål i fremtiden. Og netop derfor må netværksredegørelsen som redegørelse også udvikle sig til et stadig vigtigere instrument, så Folkeetinget og de politiske partier og politikerne kan få anledning til at få et samlet overblik over og få en samlet diskussion om den her vigtige teknologis påvirkning af stort set alle samfundsforhold.

Der er en stribe gode initiativer i netværksredegørelsen, som har været omtalt flittigt i debatten: Bredbåndsplan i juni 2001 lægger vi også vægt på fra radikal side. Vi glæder os også til redegørelsen om konvergens, vi glæder os til initiativerne på uddannelsesområdet vedrørende videregående IT-voksenuddannelse, et felt, hvor der jo nærmest er svimlende perspektiver og muligheder.

Og så hæfter jeg mig også særlig ved det her initiativ, hvor hvert enkelt ministerium skal give bud på udviklingen inden for deres eget område. Umiddelbart kan det lyde som et lille og uskyldigt initiativ, men med de ord og den

vægt, som vi i hvert fald fra radikal side lægger netop på integration inden for alle fagområder, kan det gå hen og vise sig at blive et utrolig centralt initiativ.

Lad mig henlede opmærksomheden på, at i England har man lavet en strategi, hvor man nærmest holder ministre og departementschefer ansvarlige for udviklingen inden for deres eget område med hensyn til integration af teknologi. Om vi skal gå så vidt i Danmark, er et åbent spørgsmål, men det er en understregning af, at integrationen er vigtig.

Lad mig også skitsere et par initiativer i forlængelse af finanslovaftalen, hvor vi bl.a. med CD's gode hjælp har gjort det nemmere for udenlandsk arbejdskraft at komme til Danmark, lad mig nævne dk21, erhvervsstrategien, tværgående forskergrupper, nedsættelse af selskabskat, elektroniske patientjournaler. Jeg skal vende tilbage til sundhedssektoren.

Dertil kommer af andre initiativer bredbånd, jf. publikationen »Investeringer i Danmarks fremtid«, og en stribe initiativer inden for den digitale forvaltning, der jo for alvor rummer perspektiver med hensyn til borgernes kontakt til det offentlige; personlig internetadgang til det offentlige; puljer til investeringer i digital forvaltning; IT i folkeskolen; jeg har nævnt en IT-strategi for samtlige ministerier; statsligt og kommunalt udspil om digital forvaltning. I høj grad er det her jo en diskussion om hønen og ægget, hvad der kommer først. Kommer en god og velfungerende digital forvaltning af sig selv, eller skyldes den borgernes efterspørgsel efter det?

Den diskussion kan vi jo have, jeg er lige ved at sige i årevis, men som jeg ser det, understreger det blot pointen om vigtigheden af politisk fokus og politikere, der kaster sig ind i den her diskussion.

Der er mange initiativer i gang, som redegørelsen skitserer. Det er vigtigt fortsat at have politisk fokus på området, gerne endnu mere, og ambitionen må jo være, at vi en dag kan føre den her diskussion for en stuvende fuld Folketings-sal, hvor ordførere inden for alle områder kaster sig ud i diskussionen.

Og lad mig så til sidst nævne et eksempel, som vi lægger meget vægt på fra radikal side, et eksempel på netop den her integration, som redegørelsen måske også en dag bør omfatte, nemlig sundhedssektoren. Der er, som jeg ser det, muligvis det område inden for det offentlige, hvor der er det største potentiale med hen-

syn til brug af informationsteknologi. Helt overordnet set vil vi med øget adgang til information opleve, hvordan patienter bliver mere myndige, mere kritiske over for systemet.

Konkret på IT-området: Elektroniske patientjournaler skal der lægges mere vægt på. Erfaringer viser, at der kan spares utrolig meget tid og energi ved at slippe for alt for meget administration og indtastning af data ved hjælp af elektroniske patientjournaler. Patienter vil også kunne blive fri for, at deres journaler går tabt mellem afdelinger.

Måske allervigtigst er det her et oplagt eksempel på, hvordan IT kan bruges til at ændre på måske fastlåste arbejdsgange og strukturer ude på hospitalerne, hvor IT altså kan være en slags bølgebryder til at organisere sig mere hensigtsmæssigt.

Samtidig er IT i sundhedssektoren et eksempel på, hvordan vi er alt for lang tid om at komme ud af starthullerne, fordi forskellige amter opfinder hver deres standard i stedet for at spille sammen. Det understreger, som jeg ser det, igen vigtigheden af, at der findes et centralt overblik, hvor politikere kan få mulighed for at diskutere det her.

Endvidere kan nævnes køb af medicin over Internettet, et andet område inden for sundhedssektoren, hvor der er ved at komme lidt skred i sagerne, jf. finansloven. Elektronisk booking, offentliggørelse af kvalitetsmål i behandling på Internettet er andre eksempler på vigtigheden af også at forholde sig til sundhedssektoren. Pointen er igen, at først ved at integrere IT i sundhedssektoren høster vi gevinsterne.

Når jeg nævner sundhedssektoren som et særligt eksempel, er det, fordi det er et område, vi nøje følger fra radikal side.

Lad mig samle op og sige, at vi synes, at netværksredegørelsen er en god redegørelse. Den giver et godt overblik, og den bør være et om muligt endnu mere centralt instrument for et samlet overblik over den IT-politik, vi fører i Danmark.

Søren Kolstrup (EL):

Ministeren har i den her redegørelse om IT, som vi har til behandling, de store ord fremme. Nye perspektiver, en verden i forandring.

Det hedder således:

»Et holdbart samfund er ikke i strid med grundværdierne i den ny økonomi – netværksøkonomien. Tværtimod. Gode uddannelsesmuligheder, arbejde til alle, social trykthed og et vel-

fungerende retssystem er nogle af de rammebetingelser, som tæller højt hos kompetente og kreative mennesker.«

Ja, og jo også hos alle andre. For os i Enhedslisten er disse samfundsrettigheder vel noget, som alle, også de, der ikke tilhører IT-eliten, har behov for, måske netop de, der ikke tilhører IT-eliten.

Jeg vil gerne pege på nogle centrale principper for Enhedslisten, for det første: For os handler det om sikkerhed for den enkelte, om uddannelse, om at bryde de private monopoler og først og fremmest om at forhindre, at IT-udviklingen betyder endnu større sociale, kulturelle og uddannelsesmæssige skel i samfundet.

For det andet: Vi ønsker sikkerhed for den enkelte, sikkerhed mod, at den enkelte bliver registreret i alt, hvad man foretager sig. For ligesom IT-udviklingen giver anledning til en mængde muligheder og en mængde informationer, er der også risiko for en benhård registrering og aflytning af elektronisk kommunikation.

Vi er derfor positive over for regeringens forslag om IT-rettigheder for det enkelte menneske og herunder udformning af krypteringspolitik.

IT-udviklingen går stærkt, også når gælder det private erhvervsliv. Vi ser en tydelig og meget bekymrende centralisering af IT-software omkring Microsoft-produkter. Vi ønsker ikke at være i lommen på et privat monopol. Derfor savner Enhedslisten initiativer i regeringens redegørelse, som åbner for frit valg af software, free source. Der står meget om teleliberalisering og vigtigheden af fri konkurrence på dette område, men der er ikke en nøjere behandling af og bud på, hvordan vi alle får adgang til computer-software.

Den vigtigste udfordring, når det gælder IT-udviklingen i Danmark, er for os at se at undgå, at IT-udviklingen medvirker til at øge kløften mellem rig og fattig nationalt og globalt. Man kan frygte, at en uhæmmet, blind teknologibegejstret IT-udvikling vil øge den sociale uddannelsesmæssige kløft i Danmark, altså gøre skellene større mellem dem, der har mulighederne og kan, og dem, der ikke har mulighederne, dem, der ikke kan.

For os er det centralt, at alle mennesker i Danmark får mulighed for at være med i IT-udviklingen, får mulighed for at lære at bruge IT i hverdagen og får mulighed for at lade være uden at blive sat uden for samfundsudviklingen.

Når man ser bort fra ordrigdommen og går ned og ser på opremsningen af de konkrete projekter, som skal bære netværkssamfundet frem, kan man se, at de flotte ord måske ikke alle steder slår til; så har jeg vist været meget behersket i min sprogbrug.

Eksempelvis bruges der en hel del plads på at omtale IT-uddannelsessystemet: Jeg tror ikke, at mennesker, der kender virkeligheden på danske folkeskoler, gymnasier og universiteter, kan genkende det stærkt rosenrøde billede, der tegnes. Vi kan altid drøfte, hvad vi skal bruge de knappe ressourcer til, men vi må erkende, at der jo er lang vej eller i hvert fald et pænt stykke vej til, at hver elev får en computer.

Så skal jeg lige anføre – det er en diskussion, vi har haft tidligere i det her forum – at der bruges en del plads på at beskrive, hvor fantastisk teleliberaliseringen har været. Jeg har tidligere anført, hvad det er for en holdning og analyse, Enhedslisten har. Vi har ikke ønsket den udvikling, og vi vil pege på, at den skaber meget stor uigennemskuelighed.

Endelig skal jeg gøre opmærksom på, at bredbåndsdiskussionen deltager vi gerne i, og vi finder det vigtigt, at det får en sådan udformning, at det giver lige muligheder til alle.

Endelig skal jeg til sidst sige, at informationsteknologien selvfølgelig kun er et redskab, og det afhænger af levende mennesker og sociale grupper, hvordan den kan blive udnyttet; det afhænger af samfundsdebatten, hvor godt den kan blive udnyttet og blive til glæde for alle; det vil vi gerne være med til at slås for.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Jeg forstod på hr. Kolstrup, at han var ideologisk indigneret over at skulle benytte software fra dette amerikanske, jeg tror, hr. Kolstrup kaldte det monopol, nemlig Microsoft, og mit spørgsmål til hr. Kolstrup er derfor: På den computer, hr. Kolstrup selv har, hvilken software er der installeret dér? Har hr. Kolstrup foretaget det positive fravalg og et andet tilvalg, sådan at der ligger en anden slags software end den fra Microsoft? Det kunne f.eks. være StarOffice, som er en gratis software, der tilbydes fra Sun, og som kan en række af de andre ting. Har hr. Kolstrup i sin egen hverdag vist, at han ønsker at frigøre sig fra Bill Gates?

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Det var jo et meget personligt spørgsmål. Ja, jeg vil gerne deltage i en samfundsdebat, men nu får jeg et meget personligt spørgsmål, og ordføreren skal da selvfølgelig have et svar. Det vil jeg da sådan set gerne give. Svaret er såmænd nej.

Ole M. Nielsen (KRF):

Da Kristeligt Folkepartis ordfører på området, fru Tove Videbæk, ikke kan være til stede, skal jeg oplæse hendes tale.

Regeringen bør roses for mange gode initiativer samt for den samlede og overordnede strategi, der skal sætte Danmark i stand til på bedste måde at udnytte IT-teknologien. Det er også ros værdigt, at regeringen så klart satser på en bred udnyttelse af teknologien, således at så mange som muligt kommer med i udviklingen. Det er vigtigt på den måde så vidt muligt at undgå en skadelig opdeling af samfundet i et a-hold og et b-hold på IT-området.

Kristeligt Folkeparti finder det imidlertid meget væsentligt, at diskussionen om IT-området også knytter an til debatten om de grundlæggende værdier i samfundet. Det er jo klart, at en af de helt store udfordringer i forbindelse med netværkssamfundet er den enorme informationsstrøm.

Hvis man skal kunne orientere sig i denne voldsomme strøm af informationer og kunne styre forandringen både samfundsmæssigt og individuelt, er det afgørende at have en forankring i fundamentale og medmenneskelige værdier. Ministeren antyder faktisk dette forhold i redegørelsen på side 1, hvor der tales om, og jeg citerer, »de traditioner og værdier fra den gamle verden, som vi ikke vil sætte over styr«.

Meget mere end antydninger bliver det imidlertid ikke til i redegørelsen, når det gælder denne problemstilling. Det er beklageligt. Netop i en tid med mange og hurtige forandringer er det uhyre vigtigt at reflektere over og besinde sig på den værdimæssige forankring. Kristeligt Folkeparti vil derfor stærkt opfordre ministeren til at styrke værditænkningen og den etiske tænkning i forbindelse med debatten om IT-samfundet. Her kunne en værdikommission, som Kristeligt Folkeparti jo tidligere har foreslået, have været et væsentligt redskab.

Kristeligt Folkeparti vil også opfordre ministeren til at styrke udviklingen af filtreringssoftware og overvejelserne om anvendelse heraf.

Det må være væsentligt, at i det mindste IT- anvendelsen på de offentlige institutioner på den måde underlægges en etisk kodeks, således at det offentlige rum ikke forurenes med skadeligt materiale.

Kim Behnke (FRI):

Kære minister, tak for redegørelsen. Jeg har ved andre lejligheder rost ministeren og regeringen for at have valgt en flerstrengt løsning omkring udbredelsen af bredbånd og højhastighed i Danmark, og den ros vil jeg også godt indlede med i dag.

Det er meget vigtigt, at vi gør os klart, at en række af de teknologier, der er undervejs, vil give os muligheder, som vi i dag endnu ikke rigtig har gjort os tanker om. Jeg læste med stor glæde forleden dag, at nu har også et dansk selskab, nemlig NESAs, med succes gennemført forsøg, hvor man har brugt det almindelig lysledernet til at transmittere internetsignaler. Tidligere har man prøvet det i Malmø. Der var det også med succes, og nu har vi altså også en dansk erfaring at trække på.

Det åbner jo nogle muligheder, som ingen af os havde drømt om for bare få år siden. Ja, går man helt tilbage til etableringen af hybridnettet i Danmark, så var teknologiens formåen dengang sådan, at vi forestillede os, at hvis vi skulle have højhastighed, en stor båndbredde i hver enkelt husstand, ja, så skulle vi enten have lysledere eller kortkabel lagt ind i hver enkelt ejendom.

Det gjorde vi heldigvis ikke dengang. Og jeg vælger at sige heldigvis, for havde vi gjort det, så havde der været tale om en unødvendig investering. Den teknologiske udvikling har nemlig vist os, at vi i dag står med en lang række andre muligheder for at få Internettet og den store verden lagt ind i vores hverdag.

I mellemtiden er der så sket det, at hybridnettet, de steder, hvor det er udbredt, primært har været brugt til transmittering af kabel-tv, men heldigvis er der så sket det, at de forskellige – specielt de to store: Tele Danmark og Stofa – nu også tilbyder, at man bruger hybridnettet til datatransmission.

En af de ting, vi skal gøre os klart, er, at mange af de nye teknologiske landvindinger skal løbes i gang. Noget af det, der er allerbedst til at løbe teknologi i gang, er, hvis det har et element af underholdning.

Dengang Internettet var forbeholdt matematikprofessorer, der sad i hver sin verdensdel og udvekslede matematiske formler og diskussio-

ner om disses udbredelse, da var Internettet ikke noget, der havde et folkeligt element. Men på det tidspunkt, hvor vi fik mulighed for også at indbygge elementer af underholdning, kom udbredelsen.

Et aktuelt eksempel er udbredelsen af de såkaldte e-bøger, altså den elektroniske bog. Da man startede med det som et projekt i USA, var man overbevist om, at det, der skulle bære udviklingen, var store encyklopædier, store opslagsværker osv., som man hele tiden kunne få opdateret, men det fik trægt. Først på det tidspunkt, hvor man tilbød triviallitteratur som e-bøger, viste det sig, at der var et kundegrundlag, som kan være med til at løbe udviklingen i gang.

Den slags skal vi lære af, og vi skal ikke rynke på næsen, når vi må erkende, at det, der skal til for at sikre udbredelsen, altså også er, at der er et element af underholdning. For den gave, vi får, er en mulighed for at få et andet samfund end det, vi kender i dag. Vi får mulighed for at få et samfund, der miljømæssigt, trafikalt osv. er langt bedre.

Min drøm er, at vi i Danmark får langt flere såkaldte hjemmearbejdspladser eller distancearbejdspladser, sådan at man har mulighed for at udføre hele sit arbejde eller dele af det hjemmefra, så vi ikke behøver, at folk sætter sig i biler eller i busser eller i tog for at nå frem til en arbejdsplads; så vi ikke skal bygge store kontorsiloer for at rumme de forskellige virksomheder, men hvor man hjemmefra i den mangfoldighed, der da vil opstå, har mulighed for at udføre sit arbejde.

Det gør også, at de tyndt befolkede områder, øerne, landdistrikterne i Danmark, har en mulighed for at have en fortsat eksistens, uden at vi kunstigt skal tilføre de områder halv- op heloftefentligt finansierede projekter.

I den forbindelse synes jeg, at der er grund til at rose et fagforbund som HK for, at de har været så aktive for at få indgået aftaler, senest aftalen med Dansk Handel & Service, hvor man i erkendelse af den virkelighed, vi lever i, har taget det meget progressive skridt at tillade afvigelser fra 11-timers-reglen.

Men, som andre ordførere har været inde på, så åbnes der også muligheder for, at handicappede kan få sig en plads på arbejdsmarkedet, som de ellers ikke kunne få. Vi ved jo godt, at selv om vi giver forskellige former for tilskud til, at virksomheder kan indrettes til kørestolsbrugere osv., så er det svært at få overbevist ar-

bejdsgiveren om, at det skal gøres. Hvis derimod kørestolsbrugeren kan sidde hjemme og udføre sit arbejde derfra, jamen så er det en stor gevinst for os alle sammen.

Så er der de ældre. Det er jo ikke længe siden, at man snakkede om, at de ældre ville blive tabt i IT-udviklingen. Spørger man i en organisation som Ældre Sagen, er svaret, at det ikke er tilfældet. Tværtimod er det sådan, at i Ældre Sagen og andre steder, hvor man har kurser – internetkurser, slægtsforskning og den slags for ældre – er kurserne overtegnede og med mange og lange ventelister.

Men der er også nogle mangler, inden de her ting for alvor kan gå op i en højere enhed.

Jeg vil benytte lejligheden til at nævne en gammel travet, nemlig problemerne med udbredelsen af den digitale signatur. Der mener vi altså, at det er regeringens opfattelse at lade institutioner som Told og Skat og kommunerne være de lokomotiver, der kan løbe digitalsignaturen i gang.

Told og Skat efterlyser – det ved jeg fra de afrapporteringer, de har givet – at vi får den digitale signatur, sådan at man ikke kun kan ændre i sin forskudsregistrering, men også kan foretage egentlig selvangivelse via nettet.

Den slags ting kan for alvor være med til, at vi bruger nettet aktivt til en række af de opgaver, som vi i dag bruger papir til.

Så mener vi også, at regeringen skal notere, at den her diskussion ikke kun foregår i Danmark. Alle lande vil gerne have en bid af den her kage. Og dér er der altså nogle forhold, der gør, at vi ikke er konkurrencedygtige, hvis man skal bruge det udtryk, nemlig specielt de danske skatteregler.

Ministeren skriver i redegørelsen på side 28, at der derfor er brug for at stimulere både offentlige og private investeringer i ny teknologi.

Ja, det er rigtigt.

Hvis vi lige gemmer de offentlige investeringer, så skal de private investeringer ikke bare være at lægge penge på bordet, men det skal jo også være, at den lovgivning, vi laver herinde, ikke er en hæmsko. Der må man altså fra regeringens side være lige så progressiv som et fagforbund som HK og sige, at der godt nok er nogle regler, vi engang har vedtaget, men de blev lavet, dengang vi havde industrisamfundet, og de passer ikke til det moderne IT-samfund, og derfor viser vi samme vilje til at få blødt op for nogle af de regler, sådan at virksomhederne kan se et formål i at lave de her investeringer.

For virksomhederne er det nemlig ikke kun et spørgsmål om bundlinje, men også et spørgsmål om den rent praktiske organisering.

Lad mig så til sidst tage spørgsmålet om de offentlige investeringer. Der må vi altså sige, at det jo ikke er noget, der alt sammen er foregået med lige heldig hånd. Der er jo alt for mange penge, der er blevet tabt på gulvet, når vi har haft projekter som VUE-projektet, og når vi har haft projekter som Amanda, der jo stadig væk ikke endeligt er oppe at køre.

Det er efter vores mening en skam, at den slags projekter ikke alene tapper det offentlige for ganske mange hundrede millioner kroner, men derudover simpelt hen er med til at give et dårligt klima omkring de her ting. For for alle de medarbejdere i AF-systemet, Arbejdsmarkedsstyrelsen osv., som har brugt de seneste år på kun at have problemer med IT, er det altså ikke sådan, at de oplever IT-udviklingen som noget positivt. For dem er det faktisk noget, der gør, at de nogle gange ikke engang har lyst til at gå på arbejde, når de skal ned på AF-kontoret og slås med computerne og forklare de sure kunder i butikken, at tingene desværre heller ikke virker i dag.

Derfor er der brug for, at man fra det offentlige side, fra regeringens side, er langt mere påpasselig med, at de projekter, der sættes i gang, bliver succeshistorier, så det for borgerne som skatteydere opleves som succeshistorier; så det for borgerne som brugere opleves som succeshistorier, nemlig at det virker. Men der er så sandelig også brug for, at de medarbejdere, der er i den offentlige sektor, er positive over for det.

For som det jo bliver sagt ved mange lejligheder i øjeblikket, senest med regeringens nye 10-års-plan, så har vi jo et problem i Danmark, nemlig at der bliver slagsmål om arbejdstagerne i de kommende år. Vi mangler folk. Og jeg kunne jo glæde mig over, at nogle af de ting, jeg politisk har kæmpet for, nemlig en mindre offentlig sektor, nu kommer til at ske helt af sig selv, for der er ikke folk til at besætte stillingerne.

Men der er altså nogle funktioner, der skal virke, og noget af det, der kan være med til at få tingene til fortsat at virke, er, at man bruger den moderne IT. Det kræver altså en meget positiv og aktiv medvirken fra de medarbejdere, der er i den offentlige sektor, så de betragter IT som noget, der skal hjælpe dem, altså som en aflastning og ikke en belastning.

Og der er jeg ked af, at de projekter, vi har haft de senere år, har været så dårlige. Så lige

præcis i forhold til den del af ministerens redegørelse er det vores opfattelse, at dér må regeringen altså i langt højere grad, end den har gjort hidtil, prøve at lægge sig i selen.

Men bortset fra det, så tak for en god redegørelse.

IT- og forskningsministeren (Birte Weiss):

Jeg vil godt takke for en god debat. Jeg synes, at den først og fremmest understreger, at alle Folketingets partier reelt tænker, jeg vil ikke sige ens, men i hvert fald meget parallelt, når det drejer sig om IT-udviklingen. Der er altså her i forsamlingen en meget god overensstemmelse, når det gælder mål, men i vid udstrækning også når det gælder midler.

Midler til at nå frem til et samfund, hvor vi bruger IT positivt, ikke fordi det er et mål i sig selv med IT, men fordi det er et fremragende redskab; fordi det er et redskab til at skabe en lettelse i hverdagen på en lang række områder; fordi det er et spændende område, også når vi tænker i potentiale til start af nye virksomheder; og naturligvis også en lang, lang række muligheder når det gælder den enkeltes mulighed for at blive dygtigere til at få uddannelse og efteruddannelse på nettet; altså i det hele taget se det som noget, hvor det ikke er det tekniske i det, der er det interessante, men hvor indholdet på nettet er det interessante.

Jeg synes, at dét i meget høj grad har gennemsyret debatten her i dag, og det vil jeg gerne kvittere for. Jeg tror nemlig, at vi er ved at være over den periode, hvor det, der fangede opmærksomheden, var bits og bytes, og alt dette her. Nej, det, der er det virkelig spændende, og det som også skal drive udviklingen, er, at der kommer nogle tilbud, som er så tilstrækkelig interessante og kvalificerede, at man simpelt hen tilvælger dem som et supplement til alle de andre måder, man kan tilegne sig eksempelvis viden på ved det fysiske nærvær.

Så jeg synes, at det lover meget godt for det videre samarbejde mellem Folketingets partier om de næste skridt.

Jeg skal derfor ikke gå meget dybt ind i besvarelsen af de enkelte spørgsmål, men kun tage nogle overordnede sigtelinjer, der har været i debatten, op.

Hr. Kristian Jensen synes, at det var en lille smule for luftigt, det, der var tale om her i redegørelsen. Her vil jeg godt sige, at det er jeg aldeles uenig i. Det er jeg også af den grund, at sidste års redegørelse var en præsentation af 37 nye

initiativer – størsteparten af dem går over en årække – som var finansieret med 1 mia. kr., og hvor vi nu er i fuld gang med at se disse initiativer udfolde sig. Dem har vi naturligvis ikke gjort til et hovedindhold i den nye redegørelse i år. Nej, vi gør noget andet denne gang. Her tager vi nogle overordnede udviklingsmuligheder, som vi så sætter kød og blod på. Noget af det vil komme til at ske i løbet af sommeren. Mange har været inde på bredbåndsplanen, som jeg også selv har mange gode forventninger til.

Denne bredbåndsplan er naturligvis ikke noget, vi vil hente ud af den blå luft. Det vil ske i et tæt samvirke med branchen, som jo selv har leveret et debatoplæg med nogle, synes jeg, meget udmærkede perspektiver. Jeg glæder mig i øvrigt også meget over, at der tilsyneladende også her er tale om en udpræget grad af paralleltænkning.

Hr. Kristian Jensen brugte meget af sin tid på at tale om hjemme-pc-ordningen. Jeg tror, der har været en så uddybende debat om det her, at jeg ikke vil tage yderligere tid, men blot konstatere, at selv på dét område lyttede jeg mig i hvert fald frem til, at her var det for så vidt detaljer, der skilte. Hvad var det for en detalje? Hr. Kristian Jensen mente, at man skulle vente til år 2003 med at afskaffe det, som i en eller anden forstand er blevet en skattefidus, mens regeringen har ment, at det skulle man gøre på nuværende tidspunkt. Det er altså ikke en fundamental forskel, men alene et spørgsmål om timingen i det.

Så er der flere, der har været inde på den digitale signatur. Jeg vil godt sige, som jeg sagde under sidste års debat: Jeg er meget glad for, at det lykkedes os så hurtigt efter det EU-direktiv, som skulle være det formelle grundlag, som vi skulle bygge på, at få lavet lovgivning her i landet.

Nu er vi i gang med at få opbygget en række forskellige nøglecentre. Det er noget, vi overlader til markedet, og jeg deler ikke den bekymring, som ordføreren fra SF var inde på, nemlig at det skulle skabe forvirring, at der er flere forskellige institutioner og firmaer, der er involveret i det her. Det er nemlig ikke det, der er det afgørende. Det afgørende er, at de systemer, man anvender, rent faktisk fungerer perfekt i forhold til hinanden, og der er overhovedet ingen grund til at forestille sig, at det ikke ville være tilfældet.

Så er der selve anvendelsen af den digitale signatur. Det er et tema, som jeg er meget optaget af. Det er jeg, fordi en af de største hindringer for en endnu mere udbredt brug af nettet

nok er en bekymring hos befolkningen om, hvorvidt det nu også er sikkert at færdes på nettet. Og lige præcis af den grund vil udbredelsen af den digitale signatur komme til at spille en stor rolle. Derfor glæder jeg mig også over, at der nu er flere og flere, der siger ja. Det her er nu engang noget af det, der er med til at skabe trygheden.

F.eks. har jeg glædet mig meget over, at Handelshøjskolen i København netop har truffet beslutning om, at alle studerende og lærere, der er tilknyttet Handelshøjskolen, skal have en digital signatur. Det er 20.000 mennesker, som så på den måde kommer ind i en meget positiv brug af nettet, og som derved også får nogle fortrinlige redskaber til at kommunikere med hinanden om en lang række spørgsmål, der har med studier osv. at gøre, og på en helt betryggende måde.

Der er flere, der har kvitteret for det, som vi nævner i redegørelsen med en langt mere specifik kortlægning af behovet for IT-arbejdskraft.

Jeg vil godt sige, at jeg tror, det er på høje tid, at vi graver dybere og også bliver meget mere konkrete, for det, at man sådan helt uspecificeret bruger udtrykket IT-arbejdskraft, er simpelt hen ikke godt nok.

Det er ikke godt nok, fordi begrebet IT-arbejdskraft jo strækker sig fra at være den højtuddannede, videnskabeligt orienterede videnskabsmand, som skal udvikle nye systemer og helt nye tanker på det her område, til den HK-ansatte, som skal have en meget sikker færdsel i at betjene det. Derfor er det ikke godt nok, hvis man stiller sig tilfreds med at konstatere, at der mangler IT-arbejdskraft i en eller anden størrelsesorden.

Nej, vi må vide: Er det datamatikere, er det HK'ere, er det HK'ere, som skal have en videreuddannelse, er det folk, der er uddannet på IT-højskolen f.eks., er det folk, der på en handelsskole har fået undervisning op til den grænse, der nu er dér, en højt kvalificeret uddannelse, men som, hvis de fik lidt mere uddannelse, kunne gå ind og fylde nogle huller ud? Vi skal være langt mere konkrete, når vi skal diskutere det her problem.

For jeg er enig med branchen i, at vi naturligvis skal gøre alt, hvad vi kan, for at vi rent faktisk også kan levere mennesker, der har de kvalifikationer, der efterspørges. Derfor er ideen om at lave et barometer, som retvisende kan give os et meget bedre beslutningsgrundlag, hvis vi f.eks. skal udvide uddannelser eller antallet af uddannelsespladser på nogle bestemte områder.

Den idé tror jeg alle parter kan være godt tilfredse med.

Det siger jeg selvfølgelig også, fordi det som beslutningstager er utilfredsstillende, at man har gået, der strækker sig fra, at der slet ikke mangler arbejdskraft, fordi der går arbejdsløse rundt, som har nogle kvalifikationer på det her felt, og til, at vi i løbet af ganske få år kommer til at mangle et eller andet sted imellem 50.000 og 70.000. Derfor må vi gøre det bedre. Det er baggrunden for ideen med IT-barometeret.

Så brugte hr. Knud Erik Hansen i sit indlæg et billedsprog, som jeg godt vil komme med en enkelt bemærkning til. Hr. Knud Erik Hansen sagde nemlig, hvad der naturligvis er rigtigt, at hjemmehjælperen ikke kan erstattes af en pc. Nej, naturligvis ikke, men er det nu alligevel et helt rigtigt udsagn, for kan hjemmehjælperen ved at anvende IT-teknologien måske ikke få mere tid til det, der er det vigtige i hjemmehjælpsordningen, nemlig den kontakt, der skal være mellem hjemmehjælperen og det ældre menneske? Og der er jeg glad for at kunne sige, at dér er svaret: Jo, det kan man egentlig godt. Man har i Ballerup Kommune lavet en forsøgsordning, hvor man – i stedet for at sende hjemmehjælperen ud og bruge en meget stor procentdel af sin tid på at købe ind – via IT laver nogle indkøbssystemer, hvor man lader de ældre krydse sig ind, så skanner man ordren ind, og så har man entreret med forretninger, som så leverer varerne lige til døren.

Så selv på et område som det, hr. Knud Erik Hansen nævner, kan man altså også godt på en meget positiv måde anvende den nye teknologi til at sørge for, at der bliver mere tid til det, der er det vigtige, nemlig den menneskelige omsorg.

Der er flere, der har været inde på, om man risikerer – det var også indholdet i dronningens nytårstale – at komme til at skabe en højere grad af isolation ved en yderligere ibrugtagning af IT-teknologien.

Til det vil jeg godt sige, at naturligvis eksisterer der en risiko, men jeg mener, at det i meget høj grad er et spørgsmål om, hvordan man rent faktisk bruger disse nye muligheder. Så derfor hører jeg ikke til pessimisterne på det område. Der vil nemlig også være så mange gode eksempler på, at man ved at bruge denne enkle teknologi kan få det, som man kan kalde tidrøvende, men forholdsvis banale opgaver gennemført i et hurtigt tempo. Man kan få dem gennemført på tidspunkter, hvor man har plads til det, sådan at

man kan få mere overskud til det egentlige samvær og nærvær.

Jeg er i hvert fald så meget kulturoptimist, at jeg ikke tror på, at denne nye teknologi nogen sinde kan udkonkurrere det, at mennesker er sammen, at de søger hinandens nærvær, og at man leverer alt det til hinanden, som man nu engang kan, når man er til stede fysisk i det samme rum.

Der er flere, der har været inde på spørgsmålet om forskningen, og jeg glædede mig meget over den konstatering, der kom fra Det Konservative Folkeparti og fra CD om, at det, vi nåede i forskningsforliget og ved finanslovaftalen, var et vigtigt skridt i den rigtige retning, men at det ikke var nok.

Jeg tager det som et udtryk for, at når vi skal sætte os omkring forhandlingsbordet igen senere på året, vil der også være politisk vilje til at fortsætte med den opprioritering af forskningen, som jeg tror ikke blot miljøerne, men også mange i erhvervslivet og mange i det politiske miljø er sig bevidst.

Så skal jeg besvare et spørgsmål fra hr. Knud Erik Hansen om open source. Jeg er enig i, at den betænkning, der blev lavet fra Folketingets Forskningsudvalg sidste år, er et godt grundlag for det videre arbejde.

Det siger jeg også, fordi jeg efterfølgende har haft kontakt med de mennesker, der arbejder med open source-programmel, og jeg ser nogle gode muligheder for, at vi f.eks. via det nye statslige IT-råd kan være med til at få skabt en øget viden om, hvad det er, man har af fordele ved open source.

Jeg glæder mig også over, at man bl.a. i Miljø- og Energiministeriet nu også har igangsat nogle pilotprojekter med open source. Som bekendt har Statens Information under IT- og Forskningsministeriet for længst begivet sig ind i det. Vi deltager også på EU-niveau i et symposium om erfaringer med open source-programmel, og samtidig er der i øjeblikket ved at blive færdiggjort en undersøgelse af erfaringerne i Europa mere generelt med brugen af dette her.

Det siger jeg, fordi jeg er – ligesom jeg tror mange andre af Folketingets partier er det – ret fascineret af open source. Selve tankegangen omkring det synes jeg har meget for sig, så derfor er jeg glad for, at hr. Knud Erik Hansen nævnte det.

Til sidst nogle få bemærkninger, der knytter an til det, som har været den røde tråd i størstedelen af indlæggen.

Det, der skal drive udviklingen med bredbånd, er ikke teknikken. Det er ikke teknikken, der er det interessante. Det skal vi med den flerked af teknologier, som tilsammen kan give både høj hastighed, høj billedkvalitet og interaktivitet, selvfølgelig arbejde på kan gå hen og blive landsdækkende så hurtigt som overhovedet muligt. Men det, der skal drive udviklingen omkring det, er, at det, der rent faktisk tilbydes, skal være interessant og attraktivt.

Det kan være undervisning. Jeg er glad for, at realiseringen af ideen om et virtuelt universitet forløber planmæssigt. Der er i øvrigt nogle kolossale perspektiver i efteruddannelse på nettet.

Det er et spørgsmål om, at man inden for sundhedssektoren – ikke blot det, der er kendt i dag, med patientjournaler og den slags og ikke blot det, der er kendt med elektronisk booking på sygehuse – i en, synes jeg, meget spændende fremtid i arbejdet på det enkelte sygehus via nettet rent faktisk kan bruge den største ekspertise, man kan finde på et bestemt område som rådgiver undervejs i behandlingen af en patient. Jeg nævner det bare her som et eksempel.

Så er der hele den digitale forvaltning. Jeg er enig i, at der er kommuner, hvor det går for langsomt. Dem holder vi godt øje med, og vi benytter også det fællesorgan, der er imellem stat, amter og kommuner til ikke blot at presse på, men måske også indimellem sparke lidt, for at man hurtigst muligt får det optimale ud af de muligheder, der er, og den udvikling, der i øvrigt vil være, hvor man i stor udstrækning mangler arbejdskraft i amter og kommuner. Det vil også i sig selv være en faktor, der gør, at der ikke er nogen vej udenom for kommunernes egen skyld.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg vil gerne kommentere nogle af ministerens bemærkninger senere i ordførerrunden, men jeg har et enkelt spørgsmål, for det er rigtigt, at vi langt hen ad vejen er enige om mål og midler.

Men der er ét område, hvor jeg oplever, at der har været lidt divergens, og hvor jeg synes, billedet står lidt uklart, og det er omkring digital signatur. Jeg har lidt svært ved at forstå fordelene i, at vi skal have tre eller flere systemer. Vi har kun brug for ét system, og det ville være ganske enkelt at sige, at hvis kommuner, amter og stat var gået sammen og havde brugt sygesikringsbeviset, så kunne man meget let have lavet et digitalsignatursystem, som vi alle sammen kunne

have brugt, og som private virksomheder også ville kunne bruge, og så ville vi være kommet hurtigt i gang med den her opgave.

Jeg har svært ved at forstå, hvorfor vi skal have de her, og at markedet skal fungere. Det fremgår ikke klart af redegørelsen, hvad det er, der så er på vej, og hvad det er, regeringen faktisk gør for at sikre, at det ikke bliver det kaos, som jeg nævnte. For det vil blive kaos, hvis vi skal have forskellige systemer og de ikke kan kommunikere ordentligt sammen, hvis vi alle sammen skal lægge flere forskellige programmer ind, for at det kan fungere og vi kan snakke med andre, sende mails til andre og dekryptere mails fra andre.

Så det, der er helt afgørende, er, at vi får et system, hvor vi som brugere kun behøver én signatur og kun behøver at lægge tingene ind én gang i vores maskiner, og så kan vi kommunikere med andre.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg er meget enig med ministeren i, at vi er kommet over perioden med teknik, men vi er altså også kommet over perioden, hvor vi bruger tiden på kun at klappe hinanden på ryggen og sige, det er godt, når vi har lært et nyt ord eller begreb.

Det nytter jo ikke noget at tro, at tingene bliver bedre, bare fordi man sætter IT foran eller bagved, der skal også være noget politisk handlekraft bag, og derfor er jeg ikke helt tilfreds, når ministeren siger, at forskellen mellem ministerens holdning og Venstres holdning til hjemme-pc-ordningerne blot er en detalje.

Jeg tror ikke, de mange mennesker, der havde planlagt at få gennemført en pc-ordning her i 2001 og de kommende år, synes, at det er en detalje, at regeringen så pludseligt fjernede den ordning, som ministeren selv for et års tid siden under redegørelsesdebatten havde med i sine visioner.

Jeg synes, at hr. Knud Erik Hansens spørgsmål om digital signatur er meget vigtigt, og jeg synes også, det er vigtigt at få sat noget gang i det virtuelle universitet.

Nu har vi masser af gange i Digital Danmark-rapporten, i dk21, i netværksredegørelsen sidste år, i netværksredegørelsen i år og i investeringsplanen, som lige er blevet præsenteret, set det virtuelle universitet. Nu glæder vi os faktisk til at se nogle uddannelser på det virtuelle universitet.

IT- og forskningsministeren (Birte Weiss):

Jeg har ikke den bekymring, som hr. Knud Erik Hansen har omkring digital signatur. Jeg har ikke nogen oplysninger overhovedet, som kunne pege i retning af, at der skulle kunne blive kaos på det her område, fordi systemerne rent faktisk vil kunne tale sammen.

Til hr. Kristian Jensen, som glæder sig til det virtuelle universitet, kan jeg kun sige, at dér er vi aldeles på bølgelængde. Det er i øjeblikket i udbud, vi er meget langt med forberedelsen af det, og de første kurser vil blive samlet under en fælles portal ved semesterstart her i september i år. Fra det tidspunkt vil man så gradvis kunne få udviklet stadig flere kurser, stadig flere fag, og endemålet er, at man skal kunne tage en fuld uddannelse på nettet.

Præcis det samme kan jeg sige om en lang række af de andre initiativer, som blev bebudet i redegørelsen sidste år. De er sat i søen, de er under fuld udvikling, og vi vil under alle omstændigheder komme til at se en perlerække af praktiske resultater på det her område. Nogle er allerede under udrulning, andre tager lidt længere tid, men hvor vi sidste år var enige om i fællesskab her i Folketinget, at det er rigtigt at satse i den retning, dér kan vi så også i fællesskab høste resultaterne.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg fik ikke noget svar på, hvorfor det er så vigtigt, at der er tre udbydere f.eks. på det her område, hvad det er for nogle kvaliteter, vi får ud af det. Det kan være, jeg får det en anden gang.

Men jeg kan forstå ministerens kommentar således, at de systemer, Post Danmark kommer med, Tele Danmark er på vej med, og Kommunedata er på vej med, betyder, at hvis man køber et det ene sted, modtager en mail fra en, der har det et andet sted, så kan man faktisk afkryptere det med det system, man nu har indrettet.

Det, der er afgørende, er jo, at vi brugere ikke får et kaos af systemer, hvor vi skal surfe rundt.

Det andet, jeg synes også virker lidt problematisk, som udviklingen foregår i øjeblikket, er, at det ser ud til, at de udbydere, der er i gang, ikke mener, der er marked for en løsning med kort, og kort vil alt andet lige give en bedre sikkerhed end en softwareløsning. Vil ministeren gøre noget ved det, således at der i højere grad bliver udbredelse af kortsystemer i forbindelse med elektronisk signatur?

IT- og forskningsministeren (Birte Weiss):
Jeg vil tilbyde at give Forskningsudvalget en teknisk redegørelse og dermed også en oversigt over, hvordan vores aktuelle vurdering af udviklingen med den digitale signatur er, og derudover vil vi forhåbentlig også komme til at opleve, som jeg sagde lidt tidligere, nogle af de gode eksempler på, at offentlige institutioner nu begynder at sige, at det her vil de godt binde an med. I det her tilfælde, jeg nævnte, var det elever og lærere, i andre tilfælde kan det være ansatte, altså ansatte også i en lidt bredere forstand, og det tror jeg vi kan have gode forventninger til.

Formanden:

Hr. Knud Erik Hansen som ordfører i anden omgang.

Knud Erik Hansen (SF):

Der er jo kort tid til spørgsmål, så jeg vil godt lige bruge et par minutter på at kommentere et par af de ting, ministeren sagde, som jeg var glad for at høre, og som jeg også tror er vigtige.

Vi har ofte diskussion om IT, når vi snakker om at isolere det, fordi man nu snakker på anden måde, og jeg nævnte eksemplet med hjemmehjælpen.

Det er jo mange ting, der bliver ændret og så også betyder, at vi ændrer vaner, og at vi ændrer adfærd på enormt mange områder, men det er klart, når vi snakker om hjemmehjælp, så er det ikke alt. Der var min kommentar, at så kan vi også komme i den grøft, hvor mange faktisk oplever, at bare vi rationaliserer, bare vi laver en ny indkøbsordning, hvor IT kan hjælpe, så er det nok. Hvis vi skal give en service på hjemmehjælpsområdet, er det klart, at så er det ikke det, der er løsningen, så er det mange gange flere ressourcer. Tilsvarende er det jo heller ikke nok, vi snakker om nettet, vi har også brug for at kunne snakke på anden vis.

Jeg vil godt kvittere over for ministeren for bemærkningerne om open source. Jeg havde manglet det i redegørelsen og egentlig ønsket, det stod i redegørelsen, men jeg vil godt kvittere for det, ministeren sagde, og det glæder mig, at der er det engagement bag open source og også den forståelse.

Jeg har tidligere stillet spørgsmål til et andet medlem af regeringen, hvor jeg fik en fornemmelse af, at det var mere et spørgsmål om programmel, men jeg hørte egentlig, at det, ministeren siger, og det er også det helt essentielle i

open source, er, at det er en måde at arbejde med udviklingen af programmel på, og det er i virkeligheden det, der er det fascinerende, og også det, der kan ligge en dynamik i.

Jeg er glad for, at vi er enige om, at det er det, der er perspektivet i det, og så håber jeg på, at vi kan få mere gang i anvendelsen af open source.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 142: Forslag til lov om ændring af forskellige love om selvejende uddannelsesinstitutioner m.v. (Bygningstaxameterreguleringer, anbringelse af likvide midler, oplysningspligt og digital signatur m.m.).

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsat 10/1 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Ændringer i administrative systemer og en rationel udnyttelse af ny IT-teknologi giver Undervisningsministeriet en bedre indsigt, der vil medføre forenklinger og bedre udnyttelse af ressourcer. Sådan kunne jeg egentlig slutte og dermed ikke kommentere lovforslaget yderligere, men så let slipper man altså ikke.

Lovforslaget vil medføre, at de selvejende uddannelsesinstitutioner får udvidet mulighed for at anbringe likvide midler i andelsbeviser og bankaktier, for at den enkelte institution kan få en bedre forrentning m.v., altså et større økonomisk selvstyre. Samtidig opnås en større frihed til økonomisk at disponere m.v.

Der skal i fremtiden ske en elektronisk indberetning fra de enkelte uddannelsessteder til Undervisningsministeriet. Forslaget medfører en samordning og anvendelse af fælles systemer, hvilket medfører en direkte behandling i ministeriets edb-system, og det bevirker en hurtigere samt betydelig mere effektiv sagsbehandling.

I denne sammenhæng er det også væsentligt at fremhæve, at risikoen for fejl mindskes.